OSTON PUBLIC LIBRARY
HIEF OF BOOK SELECTION DT
EFERENCE DIVISION
OPLEY SQ BOSTON MASS 16

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Copyright, 1951, by the Society of the Franciscan Fathers

XXXVI. Nr. 39 (65) PENKTADIENIS (FRIDAY) RUGSĖJO (September) 7 D. 1951 M. 10 CENTŲ

LIETUVIAI PIKIETAVO GROMYKO

Gromyko vyko į St. Francisco konferenciją pro Omahą. Traukinys buvo sustojęs rugpiūčio mėn. 31 d. 12:40 ryto. Lietuviai, tai sužinoję, stengėsi tinkamai 'svečią" susitikti. Jie ruošėsi per naktį šioms iškilmėms, atsisakydami net poilsio. Lietuvių prigužėjo stotis su keliolika puošnių plakatų. Veržėsi prie traukinio, bet jų neleido, neleido net ir vietinių žurnalistų. Lietuviai rado parankią vietelę ant bėgių tiltelio. Čia jie pademonstravo vaizdingus plakatus pro tiltelio langus. Šių plakatų turini stebėjo Gromyko palydovai ir kiti keleiviai bei vietos gyventojai. Plakatuose atsispindėjo tokio turinio komplimentai: XX amžiaus tironas juosia pasaulį vergijos grandinėmis; Gromyko rankos sukruvinots lietuvių krauju; 700.000 lietuvių deportavimas Sibiran ir pan. Traukinys stovėjo per 15 minučių. Amerikiečiai žurnalistai nusirašė plakatų tekstus ir juos nusifotografavo. Ryte, radijo bangomis per kelias radijo stotis net kelis kartus skambėjo tų demonstracijų aidas ir komplimentų Gromyko garbei tekstas. Šias "iškilmes" surengė lietuviai tremtiniai su vietiniais lietuviais sutartinai. Tikimasi, kad atgarsių bus ir vietinėje amerikiečių spaudoje.

RAGINA SUSITARTI DĖL VIENINGOS VEIKLOS

St. Lozoraičiui atvykstant į Vokietiją tartis su VLIKu, Lietuvos įgaliotas ministeris JAV P. Žadeikis VLIKo pirmininkui M. Krupavičiui ir St. Lozoraičiui pasiuntė telegramą, kurioj sveikina susirenkančius tartis ir nurodo, jog lietuvių visuomenė bei kiti suinteresuoti veiksniai laukia, kad būtų pasiektas realus susitarimas dėl vieningos Lietuvos laisvinimo veiklos.

VAITONIS — KANADOS ČEMPIONAS

Gauta žinia iš Kanados šachmatų pirmenybių, Vancouvery, kad Lietuvos meisteris Povilas Vaitonis iškovojo pirmą vietą ir Kanados 1951 metų čempiono titulą.

Antrą vietą laimėjo Anderson ir trečiąją — Bohatyrčuk.

MONGOLAI ATJOJA

Iš Rytprūsių Vakarų Vokietiją pasiekę asmens praneša, kad Sovietų rankose esanti Rytprūsių dalis yra paversta ištisai kariuomenės stovykla ir nepertraukiamai vykdomi manevrai. Tokia pat kariuomenės stovykla yra ir Lietuva. Ruože nuo Kauno ligi naujosios Lenkijos sienos yra šimtai kariuomenė stovyklų ir poligonų. Didžiąją čia esančios kariuomenės dali sudaro mongolai. Pastaruoju laiku iš Mažosios Lietuvos, mongolų generolo Boldan vadovaujami 20.000 raitelių atvyko į Stetina, iš kur, manoma, vyks į Mecklenburga dalyvauti Sovietų rudens manveruose Rytų Vokietijoje.

ATIMA TĖVAMS VAIKUS

Roma. — Pabėgėliai iš komunistų valdomos Vengrijos praneša, kad komunistinė vyriausybė pradėjo iš nepatikimųjų laikomų tėvų atimėti vaikus, kurie gabenami į vaikų prieglaudas ir ten komunistinėj dvasioj auklėjami. Tokių vaikų tėvai gabenami į priverčiamųjų darbų stovyklas.

— Pietų Korejos vyriausybės duomenimis ligi šiol krašte karo sugriauta 600.000 namų.

San Francisco konferencija prasidėjo

San Francisco. — Čia prasidėjo taikos sutarties su Japonija pasirašymo konferencija. Konferencijoj atidaromąją kalbą pasakė prez. Trumanas.

Savo kalboj prezidentas išreiškė viltį, kad naujoji sutartis leis japonams lygiateisiu nariu įeiti į laisvųjų tautų bendruomenę ir prisidėti prie Pacifiko erdvės saugumo. Kartu Trumanas pastebėjo, kad ši konferencija parodys, kas nori prisidėti prie taikos išlaikymo ir kas nori tęsti karą. Tiesiog nepaminėdamas Sovietų Sąjungos, jis vis dėlto nepaliko abejonės, kad tuos žodžius kreipia jai ir jos satelitams.

Trumpai prieš konferencijos atidarymą JAV ir Anglijos delegacijos pasiūlė, kad kiekvienos delegacijos atstovo kalba sutarties klausimu negali būti ilgesnė, kaip vienos valandos. Antrą kartą tos pat delegacijos atstovas tegali gauti balsą, kai bus pasisakiusios visos kitos ligi tol dar nekalbėjusios delegacijos. Šiuo nuostatu siekiama sutrukdyti Sovietams pradėti ilgas kalbas ir taip vilkinti sutarties pasirašymą.

Konferencijoj dalyvauja 52 kraštų atstovai. Japoniją atstovauja pats jos ministeris pirmininkas Yoshida.

Tolimesnėj konferencijos darbų eigoj JAV Valst. Departamento sekret. Achesonas išrinktas konferencijos pirmininku ir pradėta diskusijos darbų tvarkos klausimu.

Svarstant darbų tvarką, Sovietų delegacijos pirmininkas A. Gromyko padarė pirmą bandymą trukdyti konferencijos darbą, pasiūlydamas pakviesti į konferenciją komunistinės Kinijos atstovą. Bet pirmininkaujantis Achesonas jam pastebėjo, kad tasai klausimas dabar nediskutuojamas, nes jis neįeina į darbų tvarką. Priėjus tuo klausimu prie balsavimo, Achesoną parėmė 45 delegacijos prieš 3 (Sovietų, Lenkijos ir Čekoslovakijos) ir tuo būdu Gromyko iškeltas klausimas buvo išjungtas. Naujosios Zelandijos atstovui toliau pasiūlius, kad diskusijos dėl darbų tvarkos būtų baigtos ir priimta pasiūlytoji darbo programa, už pasiūlymą pasisakė dauguma, ir taip buvo Gromykui užkirstas kelias trukdyti konferencijos eigą.

Omahos lietuviai pasitiko su plakatais pravažiuojantį Sovietų Sąjungos viceministerį Andrieju Gromyko, kuris vyko į San Francisc konferenciją. Plakatuose skaitome (iš kairės į dešinę): "Taika Rusijoje" (nupiešta kaukuolė), "Gromyko, prieš kalbėdamas apie taiką, duok taiką Lietuvai", "Šalin, su Stalino kipšais" (nupieštos kartuvės), "Gromyko, Jūsų rankos suteptos lietuvių krauju." (Žiūr. aprašymą).

Buvę priešai susitinka: Filipinų užsienio reikalų ministeris Carlos Romulo ir Japonijos ministeris pirmininkas Shigeru Yoshida (kair.), atvykę į San Francisco konferenciją.

MOSAADEH NORI DERĖTIS

Teheranas. — Sustojus naftos pramonei veikti, kraštas tai pradeda vis labiau jausti. Dėl to Irano vyriausybė nori iš naujo pradėti derybas ir priversti anglus priimti jų pasiūlymus. Min. pirm. Mossadeh ruošiasi įteikti anglams ultimatumą, kad jie *priimtų Irano* projektą arba įteiktų savo kompromisinį pasiūlymą, kuris galėtų būti Iranui svarstytinas. Kitu atveju grasina ištremti dar Irane likusius 350 anglų inžinierių. Mossadeh jaučia, kad kas nors turi būti daroma, nes, kaip pats pareiškė, jei ilgiau truks dabartinė padėtis, anglai išeis laimėtojai.

Anglai iš savo pusės pareiškia, jog jie visuomet pasiruošę derybas atnaujinti, jei bus pateiktas svarstytinas pasiūlymas. Bet abejotina, kad jie ligšiolinius Irano reikalavimus sutiktų vėl pradėti svarstyti. Iranas reikalauja, kad viskas pereitų į Irano rankas, o angla būtų tik jo naftos pirkėjai. Pusė jų įmokamos sumos galėtų būti panaudota atlyginti anglams už nusavintas įmones. Bet anglai su tuo nesutinka ir reikalauja, kad naftos prekyba būtų palikta jiems Irano naftos įstaigos priežiūroj, o pelnas pasidalinamas pusiau.

Iranui vis labiau pradedant *justi sunkumus, anglai neskuba* ir, kaip manoma, laukia vyriausybės pasikeitimo, kada jie tikisi lengviau susitarti.

LABOR DAY SAVAITGALY ŽUVO 685 ASMENS

Surinktais duomenimis Labor Day savaitgalio metu žuvo mažiausia 685 asmens. Susisiekimo nelaimėse žuvo 461 asmuo, 97 prigėrė ir 100 žuvo kitų nelaimingų atsitikimų metu.

Į KETURIAS VALANDAS PER ATLANTA

Londonas. — Anglų lakūnas Beaumont dvimotoriniu sprausminiu bombonešiu perskrido Atlantą per 4 valandas 19 minučių, pasiekdamas į valandą 480,2 mylios greitį.

LAUKIAMA KOMUNISTŲ OFENZYVOS

Ar derybos bus atnaujintos, kol kas nepaaiškėję

Tokio. — Prieš porą savaičių nutrūkus paliaubų derybom, komunistai ligi šiol nėra parodę noro jas atnaujinti. Visą tą laiką jie tik skelbė vis tariamai naujus iš Jungt. Tautų pajėgų pusės neutralinės zonos pažeidimus. Bet tie visi kaltinimai Jungt. Tautų vyriausios karinės vadovybės buvo atmesti kaip komunistų tyčia propagandos ir derybų vilkinimo tikslais pramanyti. Paskutinysis jų keliamas kaltinimas, kad Jungt. Tautos derybų metu kovų sumažėjimą išnaudojusios savo pajėgoms sutelkti ir stiprinti. Bet Jungt. Tautų karinė vadovybė nurodo, kad kaip tik komunistai to imasi.

Laukiama, kad greitu laiku gen. Ridgway įteiks komunistams tolimesnių derybų klausimu notą. Manoma, kad joje bus pasiūlyta derybas perkelti kitur, kur nebūtų pavojaus, kad vienu ar kitu būdu tos vietos neutralumas lengvai galėtų būti pažeistas.

Ar komunistai parodys noro derybas atnaujinti, kol kas neaišku, nes yra įsitikinimas, kad derybos komunistų buvo nutrauktos, norint sudaryti Sovietams progą Korejos bylą savo tikslams panaudoti San Francisco konferencijoj.

Kovos fronte

Korejos frontas šiuo metu yra galimos komunistų ofenzyvos ženkle. Jungt. Tautų karinės vadovybės turimomis žiniomis, komunistai yra sutelkę prie fronto 40 divizijų ir Mandžiurijoj kitas 30 rezervo divizijų, viso apie 700-800 tūkstančių vyrų, o taip pat ir apie 1000 lėktuvų, kurie pirmą kartą nuo karo pradžios pradėjo pulti sąjungininkų linijas. Tarp naujai sutelktų pajėgų yra ir Sovietų pasiųsti tariamieji Europos savanoriai, kuriuos sudaro ne tik rusai, bet ir okupuotų kraštų bei satelitų daliniai.

Norėdamos sutrukdyti priešo pasiruošimus ofenzyvai Jungt. Tautų pajėgos pradėjo riboto masto ofenzyvą ir iš lėto žygiuoja pirmyn. Kovos vyksta vpač rytų ir vidurio fronte. Bet laikoma labai galimu dalyku, kad kiekveinu momentu komunistai gali pradėti pulti visom pajėgom. Gen. Van Fleet pareiškė, jog Jungt. Tautų pajėgos yra pilnai pasiruošusios atremti bet kokią priešo ofensyvą.

MILIARDAS DOLERIŲ IŠ TOLO VAIRUOJAMIEMS SVIEDINIAMS

Washingtonas. — Atstovų rūmų karinių išlaidų pakomisės pirm. Mahon pranešė, kad ligi ateinančių metų liepos mėn. JAV numato iš tolo vairuojamiems sviediniams išleisti miliarda dolerių. Kai kurie tų sviediniu turės atominius užtaisus. Taip pat Mahon pažymėjo, jog artėja laikas, kada JAV galės panaudoti atominę artileriją, bet pastebėjo, kad nereikia prileisti, jog jau dabar įmanoma panaudoti.

NAUJAUSI TANKAI GAMINAMI MASIŠKAI

Schenectady, N. Y.— "American Locomotive Company" pradėjo masiškai gaminti patobulintus "General Patton" tipo vidutinio sunkumo tankus, kurie laikomi geriausiais iš visų pagamintų tipų. Tai pirmieji tankai pradėti gaminti privačių įmonių. Armija pareiškė, kad naujieji tankai bus gaminami ir Detroito karinių įmonių.

— Pietų Brazilijoj jau savaitę laiko siaučia didžiausias šioje srityje miško gaisras, kuris taip pat sunaikino didelius kviečių, avižų bei kitų javų plotus.

TURI BŪTI PADIDINTA GUMOS GAMYBA

Washingtonas. — Senato pakomisė iškėlė reikalavimą, kad vyriausybė paskubėtų sudaryti kaučiuko žaliavų didesnes atsargas ir plėstų natūralios bei sintetinės gumos gamybą, jei nenori, kad JAV šioj srity Sovietų būtų pralenktos. Sintetinės gumos gamybą siūloma išplėsti ligi 140.000 tonų į metus. Taip pat turinti būti didinama ir Kanados bei Vokietijos gamyba.

Jungtinių Tautų ekspertų komisija apžiūri duobę, bombos išraustą neitralioje Kaesongo juostoje. Bevardis komunistų karininkas (centre) rodo bombos skeveldras pulk. Andrew J. Kinney. Komisija pripažino, kad duobė išrausta ne iš oro puolant. Tai kas ją išrausė, jei sąjungininkų lėktuvai nepuolė, ir kuriam tikslui... Tai padarė patys komunistai, kad turėtų pagrindą nesiderėti ir kaltinti amerikiečius.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Kominformo savaitraštis iškelia, jog Čekoslovakijoj ir Vengrijoj atsilieka penkmečio plano vykdymas, ypač kasyklų ir sunkiosios pramonės srityse.
- Senato pakomisė savo pranešime apie gumos gamybą pasiūlė, kad Vakarų Vokietijai būtų leista gaminti sintetinę gumą. Tai stiprintų Vokietijos ūkį ir palengvintų Vakarų ginklavimąsi. Karo metu Vokietija į metus gamino 74.000 tonų sintetinės gumos.
- Anglija ištrėmė Lenkijos atstovybės attache E. Kulagą. Tai yra anglų atsakymas dėl jų atstovybės Varšuvoj sekretoriaus Massey ištrėmimo, kuriam lenkai prikišo, kad šnipinėjęs ir turėjęs ryšių su neseniai nuteistais lenkų generolais.
- San Francisco demokratų susirinkime prez. Trumanas buvo sveikinamas kaip kandidatas naujiems prezidento rinkimams. Bet pats prezidentas dar nepareiškė, ar jis numato naujam terminui kandidatuoti.
- Bolivijos vyriausybė paskelbė, kad buvo susektas ir likviduotas naujas sąmokslas nuversti krašto vyriausybę.
- Anglų vyriausybės atstovai pareiškė, kad JAV paragino Angliją ir Prancūziją paruošti bendrą programą, kuri dar šiais metais leistų Vokietijai pasidaryti pilnu Vakarų politiniu ir karniu sąjungininku.
- Sovietai įvedė iš Vakarų Vokietijos į Berlyną ir iš Berlyno į Vakarų Vokietiją su prekėmis vykstantiems autobusams didelius muitus, kas labai trukdo prekių apyvartą. Vakarų sąjungininkai prieš šias Sovietų užmačias žada imtis reikiamų priemonių.
- JAV aviacija Consolidated Vultee Aircraft Corp., San Diego, Cal., užsakė pastatyti atominio motoro varomą lėktuvą. Kiek jo statyba truks, kol kas nepranešama.

SUTATIS SU JAPONIJA

San Francisco. — JAV ir Anglijos paruoštoji ir San Francisco konferencijai pasiūlytoji pasirašyti taikos su Japonija sutartis numato grąžinti Japonijai visišką suverenumą bei ginklavimosi ir tarptautinės prekybos teisę.

Bet šia sutartimi Japonija turi atsisakyti nuo visų pretenzijų į Koreją, Quelpart salas, Port Hamilton ir Dagelet, Formozos, Pescadorų, Kurilų ir tų Sachalino bei artimų prie jo salų, kurios atiteko Japonijai po rusų - japonų karo. Taip pat jai atimti 1948 m. JAV perimti buvusieji Tautų Sąjungos mandatai. Japonija turi atsisakyti nuo visų valstybinių ir privatinių pretenzijų Antarkty. Tolimesniųjų Rytų tarptautinio teismo nuteistiems japonų nusikaltėliams bausmės turi būti įvykdytos be pasigailėjimo teisės. Japonų privatinės ir valstybinės nuosavybės prieš juos kovojusiuose kraštuose konfiskuojamos. Dėl to, kad japonai blogai elgėsi su karo belaisviais, jų nuosavybė kariavusiuose ir neutraliuose kraštuose turi pereiti Roudon. Kryžiui skriaudų atlyginimo tikslams. Taip pat sąjungininkai nuspręs, kurios prieškarinės sutartys pasiliks galioj. Nukentėjusiems nuo karo su jais kraštams japonai įpareigojami padėti atsistatyti.

Taigi sąlygos japonams nėra jau taip švelnios. Ypač ją paliečia netekimas teisės žvejoti Pietų Sachalino srity, kur didelė žuvies gausa buvo vienas svarbiausių japonų mitybos šaltinių.

Daugelis susidomėję seka, kaip vystysis Japonijos padėtis po sutarties pasirašymo. Apskritai vyrauja nuomonė, kad dar daug turės Japonijai padėti JAV. Kitaip gali susidaryti krašte ekonominių sunkumų, kurie sudarytų sąlygas atgyti kraštutiniams dešiniesiems ir plisti komunizmui.

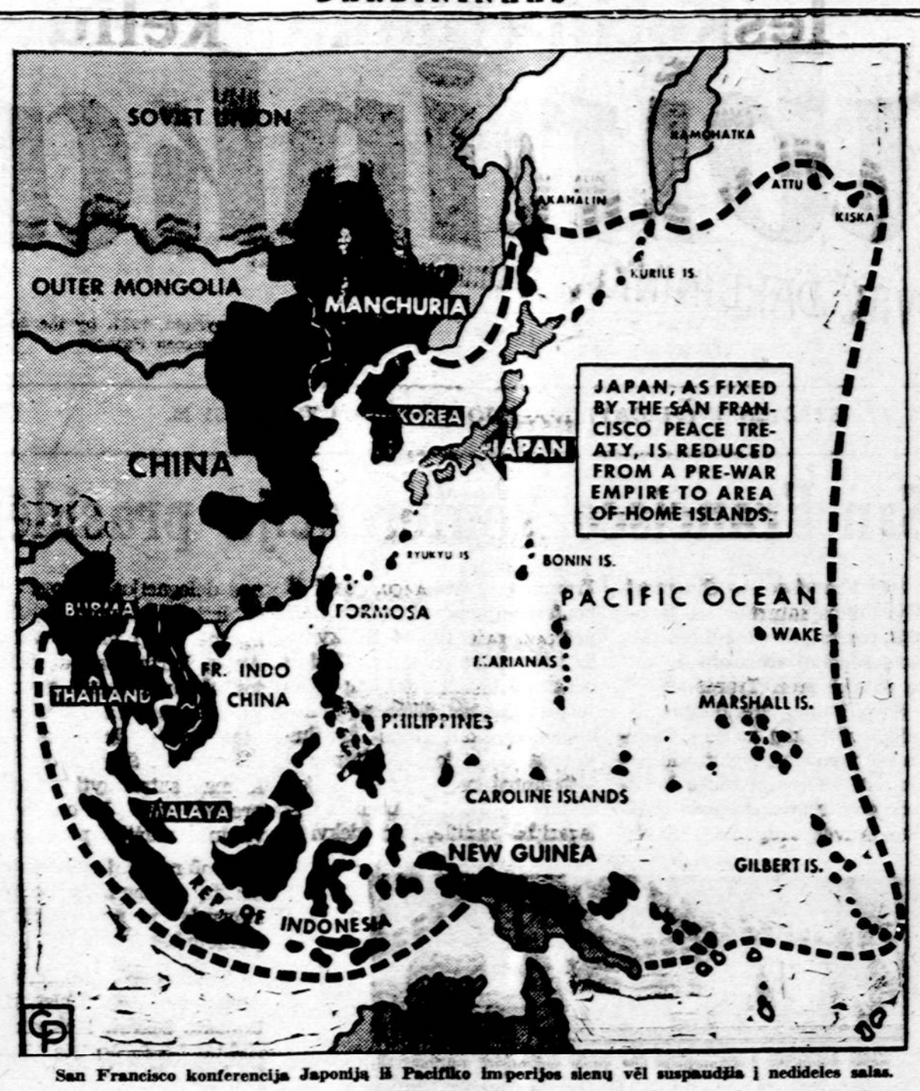

San Francisco konferencija Japoniją iš Pacifiko imperijos sienų vėl suspaudžia į nedideles salas.

DAR PRIEŠ 1999 METUS SKRIS Į MĖNULĮ

Šiomis dienomis Londonan iš aštuonių įvairių kraštų susirinko apie 500 mokslininkų, kurie svarsto tarpplanetinio susisiekimo klausimus. Jų pirmasis tikslas dar prieš 1999 metus pagaminti lėktuvą, kuris su žmonių įgula nuskristų į mėnulį ir atgal sugrįžtų. Šie mokslininkai tvirtina, jog, pasiekus mėnulį, jau bus galima leistis ir kelionėn į Marsą bei Venerą.

Šiuo metu artimiausiu savo uždaviniu tarp planetinio susisiekimo pionieriai laiko dirbtinio mėnulio erdvėje įtaisymą. Tasai mėnulis turėtų įvairiopos reikšmės.

Jis galėtų tarnauti ne tik astronautiniams (tarpplanetinio susisiekimo) tikslams, bet net ir praktiniams.

Tarpplanetiniam susisiekimui tasai mėnulis tarnautų kaip pirmoji stotis. Taip pat manoma, kad nuo jo galima būtų iššauti pirmąją raketą į mėnulį.

Šalia grynai astronautinės reikšmės, kybanti stotis turėtų lemiančios reikšmės strateginiu atžvilgiu. Iš jos galima būtų kontroliuoti visą žemės rutulį, nes visas žemės paviršius būtų matomas kaip ant delno. Išžvalgyti tolimiausią priešo užnugarį būtų tik vieni juokai.

Toliau eidami, mokslininkai atranda dar daugiau galimybių. Prof. Hermann Oberth iškėlė mintį sudaryti veidrodžių sistemą, kuri galėtų patarnauti įvairiems tikslams. Šie iš plonos natriaus skardos pagaminti veidrodžiai, atitinkamai pasukti, galėtų nukreipti saulės spindulius į saulės neapšviečiamus žemės paviršiaus plotus, sušvelnindami tos srities klimatą.

Šie planai tačiau yra jau antros eilės dalykas, kadangi veidrodžių įrengimas yra labai sudėtinga problema, be kita ko reikalaujanti žmonių įgulos. Tuo tarpu dar nėra numatyta, kad oro stotį aptarnautų žmonių įgula. Visi įrengimai veiktų automatiškai.

Tačiau ir žmonių valdomos oro stoties klausimas nėra užmestas. Tuo riekalu nuolat daromi apskaičiavimai. Yra jau apskaičiuota, kad žmonių aptarnaujama stotis pareikalautų 500 tonų medžiagos. Be to, raketos svorį dar padidintų žmonių, maisto atsargų ir kuro keliui atgal svoris. Kadangi žmonės turi būti nuolat aprūpinami, reikia pagaminti bent 300 transportinių raketų. Visi šie darbai, įskaitant oro stoties įrengimą, gali būti atlikti ne anksčiau kaip per trejus metus.

Kaip sėkmingai ir kaip greit pavyks šį milžinišką projektą įgyvendinti, šiandien sunku pasakyti. Vis dėlto būtų įdomu, jei mums tektų sulaukti tarpplanetinio susisiekimo eros.

Dauguma Londone vykstančio kongreso delegatų yra nuomonės, kad tokia tarpplanetinė stotis jau pavyks įtaisyti ligi 1970 metų.

PAVYZDINGA KRIKŠČIONIŠKA ĮMONĖ

Ispanijoje didelis popieriaus fabrikas, priklausąs Jurgiui Molinai, buvo pripažintas ir premijuotas, kaip pavyzdingai Ispanijoje vedama įmonė. P. Molina, uolus katalikas, savo fabriką padarė krikščioniškosios organizacijos pavyzdžiu, kur visi darbininkai gauna nemokamai butą, šviesą bei vandenį ir gali pirkti maistą numažintomis kainomis. Jie turi apmokamas atostogas ir atlyginimas jiems gali būti išmokamas avansu. Fabrikas sudaro vieną didelę šeimą. Kiekvienais metais visi darbininkai gauna naują aprangą. Šventųjų Metų proga fabriko savininkas su visais savo darbininkais bei tarnautojais buvo atvykęs į Romą ir visas kelionės išlaidas patsai apmokėjo. Šį pavyzdingą darbdavį Šv. Tėvas apdovanojo medaliu ir specialiai palaimino. Rūpindamasis savo darbininkų kultūriniu gyvenimu, Molina leidžia jiems specialų laikraštį. Jei visi taip vykdytų popiežių enciklikas ir paisytų tikros artimo meilės, nereikėtų skųstis darbininkų ir darbdavių nesutarimu, iš kurio kyla daug neramumų.

IR DIKTATORIUS IR DEMOKRATAS...

PRANYS ALŠĖNAS

Neseniai skaičiau "Drauge" reportažą apie Brazilijos įvairenybes, kuriose bent kiek pakalbama ir apie dabartinį Brazilijos prezidentą Getulio Vargą. Esą, atsitinka tenai ir tokių nuotykių: pilietis, pasipiktinęs, kad pardavėjas nulupo nuo jo už pamidorus dviem kruzeirais daugiau, niegu valdžios nustatyta, nudrožė tiesiai pas prezidentą skųstis. Prezidentas išklausė, padėkojo, pažadėjo sutvarkyti reikalą ir dar pasiguodė: "Jeigu visi piliečiai taip darytų, greitai gyvenimas pas mus pagerėtų..."

O prezidentūroj, girdi, nuo Vargo apsigyvenimo dienos, padėta didžiulė knyga, kurion piliečiai gali rašyti viską, kas jiems nepatinka. Taigi, ir rašo: kiti savo įraše prezidentą prašo netgi telefoną paskubinti įvesti.

Gi tas žmogus — Getulio Vargas — šių metų vasario mėn. pradžioje antru kartu parėmęs Brazilijoj prezidentavimą, seniau buvo vadintas diktatoriumi.

Jis gimė 1883 m. birželio mėn. 1 9d. Yra katalikas ir su didžiu uolumu kas sekmadienį ir šventadienį išklausęs šv. mišių.

Jo gautas rinkimų metu balsų skaičius ir sensacingas grįžimas į Brazilijos prezidento postą pasaulyje buvo sukėlęs itin didelių komentarų.

Tačiau, kaip pasirodo, tai esama ypatingai gerų privalumų, aukšto išsilavinimo ir gražių demokratinių polinkių žmogaus. Jis baigęs karinę akademiją dar 1901 m. Teisių mokslų daktaratą įsigijo Porto Alegre Universitete 1907 m.

1926-27 m. jis buvo paskirtas federalinės vyriausybės finansų ministeriu. 1930 m. įvyko tris savaites trukęs sukilimas ir jį rėmusių "gaučų"-ūkininkų pagalba Vargas atsistojo vyriausybės prieky kaip krašto prezidentas. 1937 m. jis paleido parlamentą ir paskelbė jungtinę Brazilijos valstybę, panašiu principu kaip JAV. Jis rodė susirūpinimo, stengėsi plėsti krašto pramonę, bet jo pravestas streikų draudimas stipriai sumažino juo pasitikėjimą ir prisegė jam diktatoriaus vardą.

1945 m., kuomet diktatoriškieji režimai ypatingai ėjo iš mados, išskyrus Stalino diktatorystę, kuri — priešingai— ne iš mados ėjo, bet kilo, Brazilijos kariuomenė išbloškė Vargą iš prezidento kėdės. Tuo metu įvyko trumpos, bet kruvinos riaušės. Getulio Vargas tyliai grįžo į savo gimtinę Rio Grande do Sul ir pasidarė ūkininku. Jo vietą užėmė prezidentas Dutra. Deja, pokarinei infliacijai plečiantis, Dutros vyriausybė visai nustojo savo populiarumo ir... griuvo. Gyventojai vėl pasikvietė į prezidentus Vargą.

Privatus Vargo gyvenimas

Paskutiniuosius ketveris metus jis praleido savo 11,959 akrų ūkyje. (Brazilijoj niekam žemės netrūksta). Jis ten vertėsi gyvulininkyste. Pats rengdavosi lygiai taip, kaip apylinkės "gaučai" - ūkininkai: dėvėjo ilgus aulinius batus, uždribusiomis plačiomis kelnėmis, nuolat nešiojo bambukinę lazdą, jodinėdavo nedideliu arkliuku kasdien po dvi valandas. Laisvalaikį praleisdavo pas senus pažįstamus.

Vargas yra labai plačios iniciatyvos žmogus ir masėms patrauklus kalbėtojas. Ištikimas karo meto prez. Franklin Roosevelto sąjungininkas. Jis ir dabartinių metų mėgstąs pasakyti: "Aš esu geriausias JAV draugas, koks kada yra gyvenęs Lotynų Amerikoje". Jis labai nepakenčia komunistų ir yra didžiausias jų priešas. Taigi, ir šiuo kartu, buvęs diktatorius, po rinkimų šitaip pareiškęs: "Dabar tiesime tikrus demokratijos pamatus, kurie bus be jokių jėgų iš šalies". Jis moka prisitaikyti prie įvairių aplinkybių, didelis politikas ir gal daugiausia patyręs toje srityje asmuo visoj Lotynų Amerikoj.

Brazilija— tai didžiausia pasaulyje respublika, turinti 3,286,000 kv. mylių plotą. Daugiausia, žinoma, džiunglių. Turi apie 50.000.000 gyventojų. Deja, didžiuma jų — beraščiai. Žemė — pertekusi turtų. Randama daug geležies, mangano ir kitų žemės turtų. Be to ,turi didelius išteklius miškų.

Brazilija — vadinama "rytdienos kraštu." Deja, toji "rytdiena" dar vis neateina ir, nežinia, kada ji ateis.

Europos žemės ūkis pasiekė prieškarinį lygį

Bonna.— Nuo 1947 ligi 1950 m. svarbiausių maisto dalykų Vak. Vokietija pasigamino 66% (1933 - 37 m. — 68%), Prancūzija 87% (prieš karą 83%), Italija 86% (pr. kar.— 95%), Danija 125% (pr. kar. — 106). Taigi Europos žemės ūkio priklausomybė nuo įvežimų iš užsienio vėl yra sumažėjusi ligi prieškarinio lygio.

Fordas ir kainų normos

SKELBIMAS

Ernest R. Breech, Ford Motor Co. vykdomosios tarybos vicepirmininkas, rugpiūčio 29 d. padarė šį pareiškimą:

"Maždaug prieš mėnesį mus užklausė, ką Ford Moto Co. darytų su kainomis, jei pradėtų veikti kainų sureguliavimas (O.P.S.), siekiąs sunormuoti nuolat kylančias kainas, kurias auto mašinų pramonėje iššaukė jau prieš metus prasidėjęs karas Korėjoje.

Mes iš tikrųjų negalime duoti galutinio atsakymo, kol O. P. S. nenustatė dar kainų normos keleiviniams automobiliams, ryšium su priimta Caperharto pataisa prie "National Production Act" įstatymo.

Kol Vašingtone dar sudarinėjamos kainų normos, mes— Fordo įmonėje — esame tokioje padėtyje:

1. Mūsų klijentai šiandien nemoka už mašinas nei kiek daugiau, kaip yra mokėję prieš 19 mėnesių, išskyrus 3,5 procento taip vadinamų išlaidų "across - the - board token", O. P. S. pripažintų pramonei 1951 m. kovos mėn. 2 d. aktu.

2. Tame pat laikotarpyje (nuo 1951 m. sausio mėn. 1 d. iki 1951 m. liepos mėn. 26 d.) mūsų keleiviniams automobiliams (passenger cars) medžiagos išlaidos padidėjo $98,000.000 metams, o algos ir darbininkams atlyginimas — $43,000.000. Iš viso: $141.000.000.

Tai neapima padidėjusių išlaidų, atsiradusių iš tų N.P.A. apkarpymų, kurie aprėžė auto mašinų gamybą dėl svarbių krašto gynybos reikalų. Pavyzdžiui, 1951 m. ketvirtam ketvirčiui mūsų produkcija nukirpta 45 procentais žemiau to lygio, kuris buvo 1950 m. pirmoje ketvirtyje. Juo mažiau mes gaminame automobilių, juo brangiau jie mums atseina.

3. Dar 1950 metų spalio mėn. kai neveikė jokie valdiniai suvaržymai, gamybos išlaidos jau buvo pasiekusios tokį laipsnį, kad sveiko biznio praktika vertė kai kurias iš jų atsiimti. Tačiau mes nutarėme laikytis to paties apskaičiavimo kaip pirmiau, o pasekmė buvo ta, — kaip ir kitiems biznieriams, — kad mus užklupo 1950 m. gruodžio mėn. 1 d. kainų įšaldymas.

4. Ford Motor Co. yra pasiryžusi ir toliau laikytis žemiausių galimų pardavimo kainų, susietų su gamybos išlaidoms.

PRISIPAŽINO

"Darbininke" buvo ne kartą pastebėta, kad "Keleivis" labai jau nešvankiai išjuokia visa, kas tik su tikėjimu yra susiję. Aną kartą jis taip nešvankiai nušnekėjo apie sąžinę ir "trajanką". Pastebėjome tai, manydami, kad Maikis su savo tėvu generolu tik taip piemeniškai juokauja. Pasirodo ne. Paskutiniame numeryje "Keleivis", susirūpinęs ne savo, o kitų sąžinės jautrumu, o ypač pykdamas ,kad trys katalikiški laikraščiai susijungė ir sustiprėjo, pasiūlė: **"Gal kas jiems** (tėvams pranciškonams) **užfundys trejankas, kad jųjų sąžinė pabustų?"**

Vadinasi, "Keleivis" savo sąžinę budina tik **trajanka**. Dabar aišku ir kodėl jis taip peizojasi. **L. Kn.**

LIETUVOS VYČIŲ SEIMO

ŠOKIAI

Grand Ballroom ★ HOTEL NEW YORKER

JOE THOMAS orkestras

Penktadienį, Rugsėjo 7 d., 1951

9:00—1:00 val. Bilietai $1.50

JŪSŲ SVEIKATA PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ

SĖKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADĖKOS LAIŠKAI

Įvairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, puslės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujo spaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos, nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Šiuo laišku pareiškiu tamstai širdingą padėką už pagalbą pasveikti ir pradėti naują gyvenimą. Per eilę metų kankinausi dėl skausmų kojose ir visam kūne, jokie gydytojai negalėjo man pagelbėti, tad aš kreipiausi į Jus, kad man padėtumėt savo gydymu be vaistų. Jau po pirmo lankymosi pas jus pradėjau geriau jaustis ir skausmai kojose ir kūne pranyko. Patariu, kad Jūs, dr. Miller, mano laišką ir paveikslą paskelbtumėt laikraštyje, kad kiti sergantieji ir kenčiantieji galėtų pasinaudoti Jūsų pagalba.

Wm. Scheiffel, Lawrence, Mass.

Gerb. Daktare Miller,

Ilgiau kaip šešis mėnesius kentėjau dėl žarnų ligos. Jaučiausi labai blogai ir netekau 10 sv. svorio. Tikrenybėje viską mėginau, tačiau nenustojau vilties. Dėl nesveikatingumo nustojau dirbęs. Tuomet mane gydė trys gydytojai, tačiau nei vienas negalėjo man pagelbėti mano sveikatą atstatyti.

Pagaliau vienas draugas papasakojo man apie Dr. Millerio gydymo būdą. Nors aš nepilnai tikėjau tuo gydymo būdu, tačiau nutariau šioje srityje ką nors pradėti, nes nenorėjau toliau kentėti. Kreipiausi į dr. Miller ir po kelių savaičių naturalaus gydymo tapau nauju žmogum.

Mano pareiga visiems draugams patarti pasinaudoti Dr. Millerio naturaliu gydymo būdu ir kitiems paaiškinti apie jo gydymo būdą.

K. Sotos, New York, N. Y.

DAUG PADĖKOS LAIŠKŲ JŪS GALITE MATYTI MANO BIURE

DR. J. MILLER, D. C. Ph. C.

790 Broad Street, Newark, N. J.

PRIEMIMO VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 7:30 vakare.

Tel. MItchell 2-0773

Važiuoti iš New York — Hudson Tubs iš Cortland St., 14th St. ar 34th St. 20-30 min. iki Newarko. Nuo stoties tik 4 blokai.

Darbininkas
AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS
THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
BY
FRANCISCAN FATHERS
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLenmore 5-7068

RUGSĖJO AŠTUNTOJI

Kai sulaukiame **rugsėjo aštuntosios,** ne vienam iš mūsų šmėkšteli mintis, kokią ji turi prasmę, jei tą dieną, prieš penketą amžių, Vytautui nepavyko vainikuotis? Kam dar tai prisiminti? Ar dėlto, kad lietuviui giliai į širdį įsminga nuoskaudos, graudulio prisisunkusios? Nejau mūsų praeitis yra tik vieno liūdesio pritvinusi ir šviesesnių neturi pragiedrulių? Rodosi, taip nėra. Ji yra buvusi kartais tokia šviesi, kaip žaibo blyksterėjimas gūdžią naktį, arba Žalgirio pergalė Vytauto laikais. Kodėl ji negalėtų būti mūsų **tautine šventė,** užuot minėjus sukliuvusią Vytauto karūnaciją?

Kitos tautos, turėdamos Vytautą Didįjį, tikriausiai būtų parinkusios savo šventei **liepos penkioliktąją,** prisimindamos tą kaitrų vidudienį, kai vokiečių riteriams buvo pasidarę perdaug kaitru nuo šmaikštaus Vytauto kalavijo. Lenkai tą laimėjimą dažnai tiktai sau sega, o vokiečiai tos nesekmės nei po ilgų amžių neįstengia pamiršti: juos vis duria senųjų lietuvių ietis, persmeigusi germanams veržimąsi į rytus. Ar nereikėjo tat lietuvių tautai to įžymaus mūšio apgobti šventės rūbu, kad iš kartos į kartą eitų žinia nemirštama, kaip vis nepamiršta anglai Trafelgaro, prancūzai Verdunō, švedai Lutzeno, rusai Poltavos... Daug tautų savo žymiąsias kautynes laiko ant delno padėję ir kitiems girdamies rodo. Kodėl lietuviai yra kitokie?

Lietuviai nesidžiaugia kare nutekėjusiu krauju. Jie nesisupsto vien kariniais laimėjimais, kad ir kokie įžymūs jie būtų buvę, kaip Žalgiris, Ūla, Orša ar Salaspilis, apie kuriuos savo metu visa Europa plačiai nušnekėjo. Nei vienas lietuvių laimėtas mūšis, net iš gyvų dar Nepriklausomybės laikų, kaip Širvintai, Giedraičiai, Radviliškis ar Kalkūnai, nėra apvilktas šventiška nuotaika. Tiktai probėgomis prie jų sustojame, kai prisimename kritusius savo tautos karžygius.

Lietuva, mat, neaugo vien kardu mosčiodama. Mūsų proseneliai daugiau švytį didžiu kūrybiniu darbu, impozantiška valstybe, kuri padrikoje rytų masėje ir plačioje erdvėje kūrė tvarką ir daigstė aukštesnę kultūrą. **Rugsėjo aštuntoji** mums ir mena tą kūrybinę praeities dvasią, kuri labiausiai buvo išsiskleidusi Vytauto Didžiojo laikais. Šis didis, išnašus mūsų valdovas savo penkiasdešimties metų triūso ir kovų kūrinį — Lietuvos imperiją— siekė ir karaliaus titulu vainikuoti. Jo grumtis dėl karališkojo vainiko buvo ir jo kova už Lietuvos laisvę ir garbę. Jam tai labiau rūpėjo negu kuri karališka puošmena ant žilo jo plauko.

Savo tikslą jis buvo jau visai arti priėjęs: karaliaus vainikas buvo jam oficialiai pripažintas, trūko tik iškilmingos karūnacijos. Vytauto mirtis tai sukliudė, bet mums nekliudo savo darbu vainikuoti Lietuvą, ginti tą karališkąjį lietuvių tautos vainiką, kuris vis pagrobiamas besočių kaimynų, pasistojusių ant kaukuolių krūvos.

Nepraraskime vilties, nors tektų grumtis ir labai sunkiai, kaip Vytautui Didžiajam. Jo kaulai, besilsį Vilniaus katedroje po paveikslu Dievo Motinos, kurios šventę rugsėjo aštuntąją taip pat minime, laukia išvaduojami. Lietuva laukia pagalbos visų savo vaikų, kur jie begyventų. **Rugsėjo aštuntoji** mus sujungia vienai minčiai ir vienam siekimui: vaduoti nelaimės užgultą Lietuvą.

Ieškotina naujų kelių

LIETUVOS VYČIŲ SEIMO PROGA

L. VALIUKAS

Neseniai vienas iš vyčių veikėjų man rašė, kad gražių planų nestingą, bet jie palieką popieryje, nes tiems planams įgyvendinti trūkstą pinigų. Centro kasa nėra jau taip ištuštėjusi, bet didesniems darbams ji nesanti pajėgi.

Piniginio vajaus pravedimas

Kiekvienais metais yra pravedamas piniginis vajus Centro Valdybos darbams paremti, bet jis neduoda patenkinamų rezultatų. Surenkama keli šimtai, tačiau jie tik lašas į jūrą. Didesnės sumos pinigų surinkimui galėtų būti keliai bei šaltiniai. Pirmiausia, veikiančios kuopos turėtų jausti pareigą ir įnešti didesnį inašą į Centro kasą. Juk didesnėse lietuvių kolonijose vyčiai vien tik iš piknikų gauna tūkstančiais pelno, o žiūrėk, centrui pasiunčia penkiolika, dvidešimt ar pan. dolerių. Mano supratimu, kuopos turėtų kasmet paaukoti Centrui bent po vieną dolerį nuo kiekvieno savo nario.

Vyčiai turi taip pat daug draugų Amerikos lietuvių tarpe. Kuopos turėtų kreiptis į tuos asmenis, ir, manau, vyčiai nemaža laimėtų iš jų.

Ar naujoji Centro Valdyba negalėtų pravesti loterijos? Iš pačių vyčių tarpo yra žymių verslininkų bei prekybininkų. Dauguma sutiktų paaukoti po gerėsnį dalyką (televizijos aparatą, šaldytuvą, gerą laikrodį ir pan.) siūlomai loterijai.

Kuopų atgaivinimas ir naujų narių vajus

Iki šiol kuopų atgaivinimas vyksta dažniausiai pavienių asmenų iniciatyva, bendro plano nėra. Mano supratimu, visam tam darbui turėtų vadovauti Centro Valdybos II vicepirmininkas, glaudžiai bendradarbiaudamas su apskričių valdybomis. Tam darbui turėtų būti paruoštas planas, pasirūpinta tinkamos literatūros, įjungtos į tą darbą visos veikiančios kuopos turėtų būti įpareigojamos atgaivinti bent vieną kuopą, kuri savo veiklos knygą šiuo metu yra užvertusi. Tose vietovėse, kur kuopų atgaivinimui daug kliūčių daro tam tikri asmenys, į talką turėtų ateiti Kunigų Vienybės Centras bei Katalikų Federacijos vyr. valdyba.

Naujų narių prirašymo vajus praeidavo iki šiol irgi be geresnio pasisekimo. Ir čia keistina taktika. Dažnu atveju vienas ar kitas asmuo kreipdavosi ar ir dabar dar kreipiasi į lietuvių kilmės jaunuolius įsakančiu tonu: "Stok į vyčius". Žinoma, pasekmės būdavo menkos. Mano nuomone, pirmiausia vyčiai lietuvių kilmės jaunuolius ar naujuosius ateivius turėtų kuo nors prie savęs patraukti, o tik tada pasiūlyti stoti į vyčius. Lietuviškasis jaunimas ir naujieji ateiviai kviestini į vyčių visus parengimus, pobūvius — vadinamus "social", o taip pat ir į susirinkimus. Tremtinių jaunimo organizacijos neniekintinos, bet priešingai — palaikytini glaudūs ryšiai. Esu tikras, kad po metų, jei tik minimos taktikos būtų laikomasi, vyčiai be didesnio vargo susilauktų didesnio skaičiaus naujų narių.

Lietuvos Reikalų Komisijos veiklos perreformavimas

Iki šiol prie šio darbo tėra prisidėjusi labai nedidelė vyčių dalis. Iš praktikos žinoma, kad dalis vyčių beveik nieko nežino apie Lietuvos Reikalų Komisijos darbus. Mano nuomone, ir čia reikalinga tam tikrų reformų.

Pirmiausia, vietoj leidžiamo ankiro biuletenio, puslapis ar daugiau turėtų būti skiriama tam reikalui "Vytyje", kur viskas ir būtų spausdinama. Visi vyčiai tada sužinotų apie LRK-jos darbus, turėtų progos didesnis narių skaičius į tą veiklą įsijungti, o taip pat būtų sutaupoma ir apie šimtą kitą dolerių.

Lietuvos Reikalų Komisija turėtų kasmet išleisti anglų kalboje bent po vieną leidinuką. Pavyzdžiui, pirmaisiais metais būtų galima išleisti apie komunistų žiaurumus Lietuvoje, antrais — trumpa Lietuvos istorija bei geografija, trečiais — Lietuvių literatūra ir pan. Juk nepaprastai trūksta panašios literatūros.

Lietuvos Reikalų Komisija taip pat turėtų pasirūpinti, kad kuopos iš savo kasų nupirktų apie Lietuvą anglų kalba knygų ir aprūpintų jomis savo viešąsias bibliotekas ir taip pat ten esančių universitetų bibliotekas.

Lietuviškumo palaikymo varžybos

Jau prieš porą metų yra priimta kun. St. Railos pasiūlytoji lietuviškumui palaikyti programa. Yra kuopų, kurios iki šiol į tas varžybas nėra įsijungusios. Tam darbui vadovauti šių metų suvažiavimas turėtų parinkti asmenį, kuris tuo domisi ir sielojasi. Asmeniui, kuris beveik nemoka susikalbėti lietuviškai, o raštu— nė iš vietos, tie reikalai svetimesni.

Seimas bus pavykęs, jei...

Ateinančių metų vyčių darbai priklausys nuo to, be abejo, kiek energinga ir sumani bus išrinkta naujoji centro valdyba. Būtinai sudarytina komisija būsimajai Centro Valdybai kandidatams parinkti.

Daugiau laiko svarbiųjų reikalų apsvarstymui, kuo mažiausiai oficialiai daliai bei visiems kitiems antraeilės reikšmės dalykams.

Sudarytinos komisijos svarbesnių reikalų svarstymui: komisija paieškoti kelių glaudesniam bendradarbiavimui tarp vyčių ir naujųjų ateiviu jaunimo organizacijų; komisija perreformavimui LRK-jos veiklos; komisija paieškoti šaltinių Centro kasai papildyti ir kit.

Kasmet turime ieškoti naujų kelių bei priemonių veiklai gyvinti bei stiprinti. Stovėjimas vietoje ar nesistengimas ko nors naujo įnešti į organizacijos veiklą — reikštų regresą.

Kiek teko patirti, Centro Valdybos nariai ir patys seimo rengėjai yra pramatę įnešti daug naujumo ir pasiūlyti gerų planų ateities veiklai. Tikėkimės, kad šių metų vyčių suvažiavimas bus tikrai pavykęs.

Tėvynės ilgesys

TOMAS ŽIŪRAITIS, O. P.

Rugsėjo 8 diena mums mena dvigubą šventę: Dievo Motinos gimimo, Lietuvoje vadinamą Šilinę, ir Tautos šventę. Kitados ta diena mums teikdavo dėl to ir dvigubo džiaugsmo. Šiandien jis yra apkartintas priespaudos Tėvynėje kenčiantiems ir liūdesio išblokštiems iš gimtosios žemės. Marijos žemė, Lietuva, vis dar laikoma sukaustyta žiauraus priešo siautėjimo. Rieda ten nelaisvėje žmonėms ašaros, kaip jos yra riedėjusios Marijai Šiluvoje. Skaudu yra ir svetur išsklydusiems, kuriuos slegia ne vien visos tautos nelaimė, bet ir didis pasiilgimas savo šalies ir bendro taikaus gyvenimo. Tas savosios žemės ilgesys skaudina dar labiau ,kai ateina kuri šventė be tyro džiaugsmo, seniau turėto ir išgyvento. Jis šaukiasi atimtos tautai laisvės.

Žmogus ilgisi, kada netenka ko nors vertingo. Vertybių troškimas — tikrojo ilgesio priežastis Jis nuolat skatina vis giliau pažvelgti į save ir kitus, suprasti prarastas vertybas ir už jas kovoti. Jis veda per visas piktos valios užtvaras ir kalėjimo sienas: jis siekia gyvenimo, gyvenimo kūrybingo, nesukaustyto, laisvo... Jis yra laisvės šauklys, nes laisvė — viena brangiausių vertybių.

Tėvynės ilgesys siekia dar giliau: jis yra ne tiek asmeninis, bet ir visuomeninis. Jis trokšta vertybių visai tautai, jis skatina aukotis dėl visų laisvės.

Dievas, kuris sutvėrė tautas ir įdiegė joms laisvės troškimą, įdiegė širdin ir tėvynės ilgesį. Jį užtinkame visose tautose — pirmityviose ir kultūringose. Netekęs savo gimtojo krašto, žmogus nuolat jo ilgisi. Jis ilgisi tų vietų, kur jis augo ir gyveno, kur liko jo tauta ir žemė.

Madagaskaro tautelės pasiimdavo gimtosios žemės, jei tekdavę kur iškeliauti. Izraelitai ilgėjosi tėvynės ant Babilono krantų. Graikas Odisėjas ieškojo kelio namo ilgesio kankinamas. Romėnas Ovidijus dažnai kalbėjo apie tėvynės troškimą. Italas Dantė "Dieviškoje Komedijoje" rašė apie vakarą, kai jūrininko širdis suminkštėja, tėvynės ilgesį pajutus, ir t.t.

Tėvynės ilgesys — Dievo balsas, todėl jis aidi iš visų nesugadintų tautų ir širdžių. Tas ilgesys neleidžia tėvynės pamiršti ir tada, ypač tada, kai ji pagalbos šaukiasi.

Kol gyvas mumyse tikrasis ilgesys — gyva bus ir tėvynė. Mūsų ilgesys bus laisve vainikuotas ir tada pilnu džiaugsmu Tautos šventę minėsime.

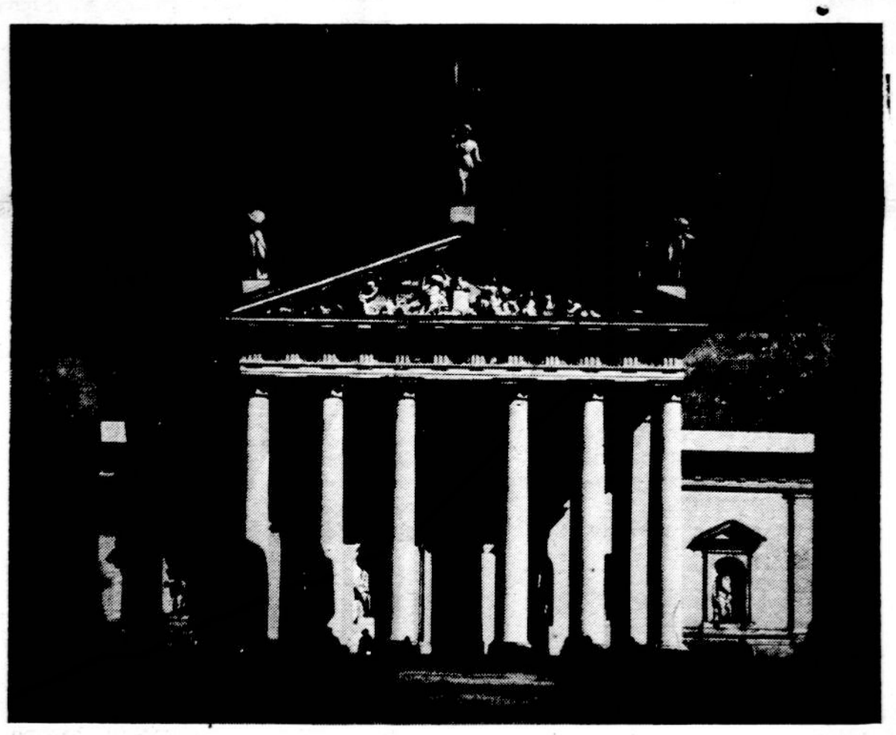

VILNIAUS KATEDRA, KURIOJE ILSISI VYTAUTO D. KAULAI Foto V. Augustino

ANDRĖ MAUROIS

PIRMAS PLANETINIS KARAS

Istorijos nuotrupa, paskelbta Timbuktu universiteto 2025 metais

4

Telefotofonas parodė nušvitusį, vaikiškai kikenantį lordo Franko veidą.

"Tai yra pats gražiausias pritaikomosios psichologijos reiškinys. Jūs pats jau patikėjote."

"Prašau nesijuokti", pyktelėjo Rouvray. "Aš iš tikrųjų esu susirūpinęs. Tikrai... man rūpi... Taip jau yra! Aš dar kartą gerai perverčiau aprašymus paskutinių trijų pasaulinių karų. Ar Jūs kada atkreipėte dėmesį, kaip reikalas ir neapykanta yra stūmusi žmones pažangos keliu? O jei dabar...

"Bet, mano mielas Rouvray", pertraukė užrėkdamas lordas Frankas, "jei Ben Tabritis ar kuris kitas mokslininkas ir surastų tokį stebuklingą aparatą, kuriuo galima būtų pasiekti ir paveikti mėnulį, tai kokia iš to nauda, kada ten niekas negyvena?"

"Ar tai tikra? Jūs gi būsite Ben Tabričio straipsnį skaitę... Iš jo aišku, kad tokių "gyvų būtybių", kaip žemėje, ten iš tikrųjų negali būti. Bet kodėl mėnulyje negalėtų būti, kaip tas mokslininkas tvirtina, tokių "jėgos sankaupų" — tokių ypatingų individų, kurie gali veikti ir sugeba kovoti?" (Brun, III 212 p.)

Artimiausiame direktorijos posėdyje Rouvray pakartojo tas pačias mintis ir argumentus. Douglas visus juos griežtai atmetė. Direktorija dauguma balsų nutarė, kad dirbtinai sukurta žemėje įtampa išsilies kitur, ir dar pavojingiau, jei neapykanta mėnuliui bus jai atimta.

Ben Tabričio išradimas

Visą 1988 metų rudenį laikraščiai mirgėjo žiniomis apie masines demonstracijas ir Žemės Unijos pasitarimus, kas daryti su besikartojančiais mėnulio gyventojų puolimais. Visa tai žmonės taip sujungė, kad net tie kraštai, kurie pykosi, pasikeitė pasiuntiniais, o visose žemės rutulio mokyklose buvo mokoma pasaulinio patriotizmo. Mėnulio gyventojo karikatūra, nupiešta Pančo ir Simplicisimo, buvo karstoma ant visų sienų nuo Benares iki Timbuktu. Po ja buvo dar peizojami grasinamieji ir pasityčiojamieji parašai.

1988 metų lapkrityje Ben Tabritis, kelis mėnesius užsidaręs ir tūnojęs savo laboratorijoje, pasiuntė W. N. A. laikraščiams paskelbti žinią, kad jam pavyko išrasti tai, dėl ko jis sau ilgai laužė galvą, būtent: 1) tokius spindulius, kurie skleisdamiesi pakeliui skaldo atomus; 2) stiprų prožektorių, kuris tuos spindulius gali nušviesti iki paties mėnulio.

Kai ši žinia pasiekė penketuko direktoriją, Rouvray pasijuto dar labiau priblokštas. Jis pasiūlė išsikviesti Ben Tabritį į Paryžių ir atidengti jam visą paslaptį, iš kur atsirado tie paslaptingi mėnulio "puolimai". Dr. Friedlichas ir Douglas griežčiausiai tam pasipriešino. "Argi mes nepažįstame Ben Tabričio? Jis yra mokslo fanatikas. Jeigu mes jam prisipažinsime, kad kai kurie jo kolegos klaidingus pareiškimus yra padarę, nors ir žmonijos labui, jis sukels tikrą skandalą. Jei tai padarytų, W.N.A. (pasaulinės laikraščių bendrovės) autoritetui būtų galas. O mūsų autoritetas vis dėlto yra dar vienintelė užtvara tarp kraujo tvano ir taikos."

Rouvray vis dėlto pasiekė to ,kad W.N.A. laikraščiai sulėtino savo pranešimus apie paslaptingus mėnulio užpuolimus. Buvo nutarta, kad laikraščiuose jie pasirodys ne dažniau, kaip kartą į mėnesį, o paskui visiškai dings. Bus paaiškinta, kad mėnulio gyventojai jau patyrė, jog žemėje išrasti paslaptingi spinduliai, kurie juos siekia. Jie nusigando ir liovėsi žemę puolę. Žmonės turės didelio džiaugsmo, kad laimėjo. Pakilusiais jų jausmais galima bus dar kuriam laikui išlaikyti nesubyrėjusią Žemės Uniją.

Kitą dieną Smacko laikraščiai riebiomis antraštėmis pranešė tokią žinią:

MAROCCAN SCIENTIST TO FIGHT THE MOON
(Maroko mokslininkas yra pasiryžęs nurungti mėnulį)

1989 metų vasario mėn. katastrofa

Buvo labai nesunku gauti iš vyriausybių pinigo gaminti Ben Tabričio aparatams. 1989 metų sausio mėn. Makareše jis jau turėjo visa, kas tik jam buvo reikalinga. Pirmas bandymas pasiekti mėnulį buvo atliktas 1989 metų vasario mėn. Su galingais teleskopais buvo aiškiai pastebėta, kad ypatingi spinduliai pasiekia mėnulio paviršių. Gilūs krateriai, pašvitinus, per valandą laiko visiškai susilygino. Tai buvo išbandyta trijose mėnulio vietose, bet kiek galima siauresniame plote.

Visi W. N. A. laikraščiai tuojau pranešė džiugią žinią plačiai aprašinėdami

MĖNULĮ PADĖTĮ PRIEŠ PIRMĄJĮ UŽPUOLĮ, MĖNULIO PADĖTĮ, NUŠVIETUS JĮ SPINDULIAIS

Ar kas tada galvojo, kad žemės gyventojai netrukus galės visa tai matyti savo akimis ir savo... žemėje?

Vasario 3, 4 ir 5 d. praėjo dar ramiai. Vasario 6 d. 5 val. ryto Dr. Friedlich per telefotofoną pažadino Rouvray. Jis, miegūstas, priėjęs prie aparato išvydo jame baimės iškreiptą Dr. Friedlicho veidą.

"Gerbiamas kolega, aš turiu jums pranešti baisią žinią... Šią naktį Darmstadtas buvo visiškai sunaikintas..."

— Aš labai prastai girdžiu, — atsiliepė Rouvray.

— Aš kalbu skrisdamas lėktuvu... Praėjusią naktį Darmstadtas buvo paslaptingu būdu sunaikintas. Aš kaip tik dabar pro jį skrendu. Lėktuvo prožektoriai nušviečia tą vietą, kur yra buvęs miestas. Ten matyti tiktai sutirpusi ir kunkuliuojanti lava. Sklinda toks karštis, kad negalima nusileisti žemiau kaip 500 metrų. Labai gaila, bet nėra jokios abejonės, kad mėnulio gyventojai yra griebęsi mums keršyti..."

— Tai yra baisu!—sukliko Rouvray. — Ar Jūs prisimenate mano baiminimąsi? Mėnulio gyventojai... Mes turime tuojau...

— Būkite viskam pasirengęs,—įspėjo jį Dr. Friedlichas. — Šį rytmetį aš negaliu užtikrinti, kad vėl su Jumis sumegsiu ryšį. Padarykite man tokią malonę ir sušaukite slaptą direktorijos posėdį...

— Ar Jums būtų priimtina 8,18 min.? — užklausė Rouvray. — Bangos ilgis 452.

— Sutinku, — pasakė daktaras Friedlichas (žiūr. Bruno dienoraščio IV t. 19 p).

V. AKMENINIS

SEPTYNI MĖNESIAI SU RUSAIS

2.

"Laimingas kolchozninkas"

Teko išsikalbėti su rusais, kaip jie gyvena ir dirba kolektyviniuose ūkiuose, vadinamuose kolchozuose. Dauguma juos peikė nurodydami, kad žmogus ir kojų negalėtų pavilkti iš to, ką gauna. Už vienos dienos darbą dažniausia sumokama tik kilogramu duoninių javų. Žmonės verčiasi iš to pusės hektaro sklypo, kuris duodamas daržovėms užsiauginti. Šiaip jau reikia visaip kombinuoti, kad galėtum pragyventi ir apsivilkti. Vienas toks "laimingasis kolchozininkas" štai ką man papasakojo:

"Aš visą laiką dirbau kolchoze ir man nebuvo prasta: turėjau pakankamai duonos, mėsos ir rūbų. Tai mano žmonos buvo prasimanyta. Apsukri ji buvo moteris. Kai kiti kolchozininkai vos įstengdavo kokį paršelį nusipenėti, tai mudu su žmona kasmet po dvi geras kiaules nupenėdavome. Mat, mano žmona mokėdavo prisisukti prie kolchozo pirmininko ar sekretoriaus, šį tą jiems pakišdama, o už tai gaudavo daugiau grūdų ir ėdalo kiaulėms. Parinkdavom dar žolių kur pašaliais, nuo darbo nutrūkdami. Taip ir išpūsdavom dvi kiaules: vieną pinigui, o antrą — mėsai. Dirbti, žinoma, reikėjo, o suktis — dar daugiau. Kas nesisuka ir nesuka — gyventi negali. Bet reikia gudriam būti, kad tavęs neprigriebtų. O su mano žmona betkas susilyginti negalėjo: ji buvo tikra "kiaulinė boba"....

Kiti nusijuokė iš tokios jo kalbos. Vienas net nusispiovė... ant visų kolchozų ir tokios sovietinės tvarkos. Tikrai, reikia ten žmogui "sukiaulėti", kad kad galėtų šiaip taip išsilaikyti.

(Šiuo metu naikinami ir pusės hektaro sklypai. Yra organizuojami milžiniški kolchozai — agrogradai. Žmonių triobos sustamos vienoje vietoje, kaip mieste. Sklypų arti neduodama: jie paskiriami už poros trejeto mylių nuo namų. Grįžus iš laukų darbo, jie jau sunkiau pasiekti. Be to, ir stebima, kas ten eina dirbti. Tokiems paskiria daugiau darbo laukuose. Norima žmones visai atpratinti nuo žemės nuosavybės. Kiaules auginti ir kombinuoti jau daug sunkiau. Kažin, ar to "laimingo kolchozininko" žmona ką nors dabar sukombinuoja, jei dar gyvena? **Red.**)

Kas bus po karo?

Kai bolševikai per Baltijos kraštus priėjo iki Vokietijos, rusai ligonys vis labiau nerimo. Jokio džiaugsmo jie nerodė, kad jų generolas Žukovas pliekė Hitlerio armiją. Smagu tai buvo jiems, kaip rusams, bet kėlė rūpestį, kas bus toliau: ar Sovietų Rusija pasikeis ar paliks tas pats, kas buvo. Dažnai girdėjau, kaip jie ginčijosi. Vieni tikėjo, kad daugiau kolchozų nebus ir žmonių į Sibirą nebeveš. Jie rėmėsi tuo, kad Stalinas ir Molotovas, kai vokiečiai į Rusiją veržėsi, ragino visus aukotis. "Kas būtų klausęs, jei nebūtų tikėjęs, kad po karo bus laisviau?" — vienas pastebėjo. Bet senas rusas, kilęs nuo Smolensko, pakraipė galvą ir papasakojo pasaką apie lokį Toptyginą.

Kas pakiš Staliną po rąstu?

"Miško tankynėje gyveno didelis gauruotas lokys", pradėjo tas senis savo vaikišką pasaką. "Tas lokys, Toptyginas, kartą išėjo žvėrienos medžioti ir jį užklupo baisi vėtra. Jau rodos jis lindo po medžiu slėptis, kai medis susiūbavo, griūvo ir Toptyginą prispaudė. Guli ten tas lokys ir unksčia iš skausmo, bet išsikapanoti negali. Kitą parytį ėjęs toks žmogelis ir atradęs tą lokį. Norėjęs jam kirviu tvoti ir kailį nudirti, kaip Toptyginas ėmė graudžiai prašyti, kad ji gelbėtų. Žmogui pagailo žvėries: pagaikščiu jis pakylėjo tą medį ir Toptyginą išvadavo. O tas tik pasiraivė, pasirąžė ir sako: "Alkanas esu baisiai — dabar tave ėsiu." Žmogus nusigando, bet proto neprarado. "Girdi, kaip tu mane, gelbėtoją, pusryčiausi, neapkaltinęs, kad aš tau šonus sumaliau, o ne rąstas. Reikėtų teismą padarytí." Lokys sutiko, kad prabėganti laputė bus teisėja. O ta ilgauodegė gudri buvo. "Lįsk", — sako lokiui, — po medžiu, o aš pažiūrėsiu, kaip ten buvo". Kai Toptyginas susikraustė į išgulėtą vietą, o žmogus vėl užrito medį, laputė mirktelėjo žmogui ir uodega parodė kirvį. Lokys buvo nuduobtas ir nuluptas."

Visi ruskeliai, kurie klausė tos pasakos, vienu žodžiu pritarė: "taip jam ir reikėjo." Paskui jie ėmė svarstyti, kas tą Toptyginą — draugą Staliną galėtų po rąstu pakišti. Jie nerado priemonės ir ėmė manęs teirautis patarimo. Aš jiems tegalėjau tiek patarti: "jūs skelbiatės visam pasauliui, kad esate labai "išradingi" ,tai gerai pasukite galvas, gal išrasite priemonę ir tą Kremliaus lokį po rąstu pakišti." (b. d.)

Naujas švietimo židinys

Šv. Kazimiero seserys rugpiūčio 26 d. Villa Joseph Marie, Newtown, Pa., sukvietė Pennsylvanijos lietuvių seimą. Į seimą atvyko net iš Chicagos motina Josepha. Seimo posėdžiui sumaniai vadovavo didelė šv. Kazimiero seserų veiklos rėmėjų organizatorė Nausėdienė iš Chicagos. Negalima nepaminėti ir veiklių organizatorių Gilienės, Novikaitės, Mardy, Supranavičienės, Tamulionienės ir daug kitų, kurių nespėta pavardės pagauti.

Seimo tikslas buvo aptarti galimybes plėsti švietimo ir religinę veiklą šv. Kazimiero seserų žinioje esančioje Villoje Joseph-Marie.

Šiuo metu čia veikia aukštesnioji mergaičių mokykla. Suvažiavimo dalyviai norėtų, kad čia būtų einama prie akademijos atidarymo, nes Pennsylvanijos lietuviams Chicaga esanti per toli. Rezoliucijų komisija pasiūlė steigti ne tik akademiją, bet ir rekolekcijų namus bei senelių prieglaudą.

Dalyviai remdami tuos sumanymus pradžiai sumetė tris tūkstančius dolerių. Kun. Karalius, Shenandoah klebonas nuo parapijos rėmėjų atvežė vieną tūkstantį dolerių. Kunigai sveikindami suvažiavimą sumetė po šimtą dolerių kun. Čepukaitis, kun. Valančiūnas, kun. Vaitiekūnas nuo jų neatsiliko ne tik kiti kunigai, bet ir viešnios su svečiais. Geriems darbams negailima.

Svečių tarpe sveikino prel. Tulaba — iš Romos, kun. Gaudinskas iš Easton. Su linksmu sąmoju seimas buvo atidarytas kun. Martusevičiaus iš Philadelphijos. Linksma nuotaika lydėjo kalbas, dainininkės ponios Suppa - Petrauskaitės, buvusios kazimieriečių mokinės dainos: "Kur bakūžė samanota" ir "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", ne vienam senam amerikonui ašarą išspaudė. Dainoms akompanavo ponas Suppa.

Prof. Jurskis sveikinime pareiškė — ne paminklus statykime, kurie liudytų, kad lietuviai, kada nors gyveno, bet kad visi norėtų, kad būtų kuriamos institucijos, kurios auklėtų jaunimą krikščioniškoje ir lietuviškoje dvasioje, ir ruoštų inteligentų rezervus nuniokuotai Lietuvai atstatyti.

Ergo

JAUNATVĖS IDEALIZMAS VASAROS BURTUOS

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Vasara šaukia

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla įvyko Marianapolyje, Conn., rugpiūčio 25-31 dienomis. Gražios vienuolyno vietovės ir puikus oras sutraukė nemaža jaunimo, kuris ne tik ilsėjosi, pramogavo, bet ir atsidėjęs dirbo. Suplaukė šis jaunimas ne tik iš artimų vietovių, Bostono, Brocktono, bet ir iš Clevelando, Philadelphijos, Baltimorės, New Yorko, Hartfordo. Stovyklavo apie 140 moksleivių.

Stovyklą tvarkė New Yorko ir Bostono ateitininkai, stovyklos dvasios vadas kun. St. Yla, viršininkas J. Baužinskas, komendantas Otonas Vaitkevičius ,mergaičių vadovė —I. Mikulskytė, berniukų vadovas Kęst. Keblinskas, gydytojas— dr. V. Majauskas, sekretorė — G. Macelytė ir stovyklos iždininkas Pr. Grušauskas.

Kiekviena diena buvo praleista pagal stovyklos vadovybės nustatytą programą. Rytmetį tuoj visi šokosi mankštintis, vėliau — pamaldos vienuolyno koplyčioje, pusryčiai. Prieš pietus būdavo viena paskaita ar pašnekesys aktualia tema. Po pietų visi stovyklautojai autobusais išdundėdavo maudytis į ežerą. Pavakariais sporto salėje vėl vyko paskaitos, po vakarienės įvairi programa: at-kų vadų minėjimai, laikraštėlis, šokiai. Platí dienos programa buvo baigiama maldomis.

Stovykla buvo atidaryta iškilmingu aktu, kuriame dalyvavo visa eilė garbingų svečių. Įvairiais ideologiniais ir kitais klausimais kalbėjo: kun. St. Yla, kun. Mažutis, J. Aistis. dr. V. Majauskas, V. Vebeliūnas, dr. Šerkšnas, stud. A. Sabaliauskas ir V. Valaitis.

Žvakės prie partizano palaikų

Tarp įspūdingiausių stovyklos vakarų liko partizanų ir žuvusių didvyrių pagerbimas. Kai gilus vakaras gaubė parką ir vienuolyno sodus, visi stovyklautojai išsirikiavo su žvakelėmis rankose, iš koplytėlės išnešė kryžių ir išėjo visi kunigai, vienuoliai, svečiai. Mergaitės, pasipuošiusios tautiniais drabužiais, su gėlėmis rankose nešė kadais Flossenburge sudegintų lietuvių kalinių pelenus-urną. Visiškoje tyloje slinko ši procesija per sodus ir parką, kur stovi Stacijos. Ten kun. K. Balčiaus vadovaujami visi meldėsi, prisimindami savo tautos kančias. Apėjus stacijas, procesija užtvenkė Lurdo grotą, kuri yra įrengta tame pačiame vienuolyno sode. Ten tarp gėlių, žvakelių buvo padarytas partizanų kapas, aukure degė ugnis. Ant kapo padėjo kankinių pelenus. Ten buvo pagerbti partizanai ir visi žuvusieji už Lietuvos laisvę. Pirmiausia buvo atliktos religinės apeigos. Kun. K. Balčius pasakė pamokslą, prisimindamas žuvusius partizanus, kuriuos matė Lietuvoj. Įspūdingoje kalboje J. Aistis ryškino didvyrio prasmę. Prie programos jungėsi ir moksleiviai, padeklamuodami eilių ir sudainuodami partizanų dainas. Grįžo šį raudonų žvakelių eisena į savo patalpas ir susipakupę, visiškoje tyloje, prisimindami savo bičiulius partizanus, praleido vakarą.

Nemažą įspūdį sudarė kun. Lipniūno, Dovydaičio, Šalkauskio minėjimai su specialiomis paskaitomis, deklamacijomis, dainomis.

Kuone svarbiausią stovyklos dalį užėmė moksleivių ateitininkų konferencija, kurioje visi nariai labai aktyviai dalyvavo diskusijose ,pasisakė organizacijos, lavinimosi, šalpos ir spaudos klausimais.

Varžybos ir bičiuliai

Laisvalaikio metu buvo įvairios sporto varžybos (krepšinio, tinklinio, lengvosios atletikos, stalo teniso), įvairūs konkursai (iškalbos, deklamacijos, gražaus skaitymo). Vakarais pasirodydavo "Špilka", juokų ir satyros laikraštėlis, redaguojamas A. Sabaliausko ir A. Barzduko.

Vieną vakarą visa stovykla svečiavosi pas Vergdienes seseris, kurios su dideliu uolumu ir nuoširdumu patarnavo stovyklos virtuvėje. Vienuolyne visi rado didį svetingumą ir bičiuliškumą. ,Ten apžiūrėjo seserų įrengtą spaustuvę, sodelius. Prie lietuviško kryžiaus ten buvo surengtas ir Šalkauskio minėjimas.

Didelės bičiulystės jauniesiems stovyklautojams parodė ir visi Tėvai Marijonai, uoliai visur dalyvaudami, pagelbėdami, globodami.

Stovykla baigėsi laužu, prie kurio jaunieji ateitininkai davė įžodį. Laimėjusiems visokias varžybas ir konkursus buvo išdalintos dovanos. Taip pat ir kiekvienam stovyklautojui buvo padovanota su valdybos įrašais J. Aisčio eilių knyga "Be tėvynės brangios". Prie jaukios laužo ugnelės su stovyklautojais atsisveikino vadai ir kolegijos rektorius T. Petrauskas. Tada visi susikabino rankomis, apsupę laužą, dainavo: "Lietuva brangi, mano Tėvynė"... Ir išsiskirstė visi, o širdyje liko jaunystės idealizmo ugnis, kuri liepsnos, gaivins visus, ten buvojusius, dirbusius ir pasiryžusius niekada nesupilkėti ir nepalūžti.

L. Kamockis

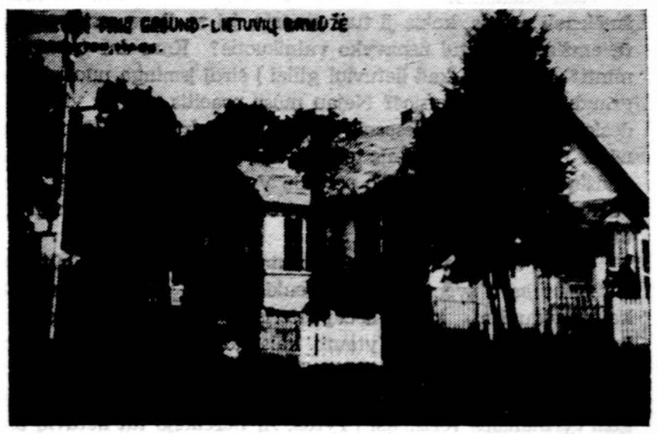

Iškilmingas parodos atidarymas

Brockton, Mass.

Lietuvių bakužėje ruošiamoji lietuvių liaudies meno paroda bus atidaryta publikai lankyti jau rugsėjo 8 d. nuo pat ryto. Bet iškilmingas tos parodos atidardymas įvyks rugsėjo 9 d. 3 val. po pietų specialiai paruošta programa. Taip susitvarkyta kitų metų pavyzdžiu todėl, kad sekmadienis yra patogesnė diena žmonėms susirinkti. O į parodos atidarymą paprastai plaukia lietuviai ne tik iš vietos ir kaimyninių kolonijų, bet taip pat iš tolimesnių apylinkių. Tai lyg tradicinė lietuvių šventė, sutraukianti tūkstančius žmonių prie Lietuvių bakužės, primenančios kiekveinam gimtąją pastogę, brangiąją tėviškę...

Kaip pernai, taip ir šiemet iškilmingas parodos atidarymas sujungtas su Rugsėjo 8 d., kaip lietuvių tautinės šventės minėjimu. Tėvynėje siaučiant žiauriam okupantui, toji šventė už geležinės uždangos bus minima tik lietuvių širdyse, o čia laisvai ir didingai plevesuos Lietuvos trispalvė, bus prisiminta Lietuvos galybė praeityje ir klaiki dabartinė jos būklė, išryškinanti atsidūriusių laisvėje lietuvių pareigą neužmiršti savosios tėvynės nelaimės, bet dirbti ir kitus šaukti į pagalbą, kad lietuvybė būtų išlaikyta ir laisvė iškovota. Pati liaudies meno paroda sudarys lyg pagrindinę tautinės šventės minėjimo programos dalį, bylojančią apie lietuvių tautos sugebėjimus.

Į parodos atidarymo programą įeina kalbos, tautiniai šokiai ir kt. Pagrindinę kalbą pasakys adv. B. Kalvaitis iš Bostono. Tautinius šokius šoks vietinė tautinių šokių grupė, vavodvaujama R. Špakevičiūtės-Grubliauskienės. Tai pagarsėjusi tautinių šokių grupė savo sekmingais pasirodymais lietuvių ir amerikiečių visuomenėje. Dėl vadovės laikinio išvykimo į Chicagą ji buvo kuriam laikui savo darbą sustabdžiusi, bet dabar vėl ryžtingai ji tęsia toliau. Šalia to programoje numatyti dar kiti dalykai.

Atidaromoji paroda veiks ligi rugsėjo 15 d. įskaitytinai, kaip visa didžioji Brocktono paroda (Brockton Fair). Jos lankymo laikas nuo 10 val. ryto ligi 10 val. vakaro. Paprastai lietuviai lanko parodą visomis dienomis, bet daugiausia jų susirenka į parodos atidarymą, į kurį traukia ruošiamoji programa ir noras susitikti su artimaisiais, pažįstamais.

Susidomėjimas paroda yra labai didelis, nes parodoje bus daug naujų dalykų, daugeliui dar nematytų. Dail. A. Tamošaitienės atvykimas . parodą kelia susidomėjimą ir amerikiečių tarpe, ypač tų, kurie nusimano apie liaudies meną ir yra šiek tiek girdėję apie dail. A. Tamošaitienės darbus.

—pvs.

Marijos šventė Marianapolyje

Metinės šv. P. Marijos šventės Marianapolyje įsteigimas, apie kurį spaudoje jau buvo pranešta, eis šia tvarka: šventės dalyviai trečią valandą po pietų susirinks kolegijos koplyčioje, kur, chorui ir visiems dalyviams sugiedojus O Salutaris Hostija, susiformuos procesija ir, visiems giedant Garbė ir šlovė, maldininkai eis iki prieš Liurdo grotą įrengto altoriaus. Ten visi maldininkai giedos Prieš taip didį Sąkramentą, Waterburio šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas prof. Aleksio, sugiedos Kavecko O Kristau, pasaulio Valdove. Po to, bus kalbamas rožančius ir giedama Šv. P. Marijos litanija, o choras giedos Aleksio Veni Creator Spiritus. Prelatas P. M. Juras sakys pamokslą apie Dievo Motinos šventoves Lietuvoje. Po pamokslo, Waterburio vyrų kvartetas giedos muziko Eett komponutą Sveika, Marių Žvaigždė; tada seks pasiaukojimas švenčiausiai Marijos širdžiai ir choras giedos Dambrausko Maldą už tėvynę. Pamaldos baigiamos palaiminimu šv. Sakramentui, chorui ir maldininkams giedant 'Tantum ergo Sacramentum ir Maironio-Sasnausko giesmę Marija, Marija.

Po trumpos pertraukos, šventės dalyviai eis į mokyklos sporto salę Lietuvos krikšto 700 metų sukaktuvių paminėti. Sukaktuvės prasidės Amerikos himnu, kurį giedos visi. Po to, Waterburio vyrų kvartetas giedos Lietuva brangi ir choras atliks Vanagaičio Laisvės varpą. Prof. Simas Sužiedėlis skaitys paskaitą apie karaliaus Mindaugo Lietuvos krikštą. Po paskaitos choras dainuos Naujalio Jaunimo giesmę ir Aleksio Pirmyn į kovą. Lietuvos krikšto minėjimo iškilmės baigsis visų giedamu Lietuvos himnu.

Tėvai Marijonai labai gražiai prašo vsus geros valios lietuvius maloniu atsilankymu pagerbti šias iškilmes.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLA

Atidariau Amerikos lietuvių vaikams Lietuvių Kalbos Mokyklą Mokytis Namie. Vaikai bus mokomi lietuviškai skaityti, gramatiškai rašyti, duota pagrindinės žinios iš Lietuvos istorijos, geografijos ir lietuviškos kultūros. Bus duotas ir abėcėlės kursas dar nemokantiems skaityti.

Mokiniai gaus paštu mokytojų specialistų paruoštas pamokas ir nurodymus, kaip mokytis. Tėvams bus atsiųstos instrukcijos kaip prižiūrėti, kad vaikas imamą kursą pasisavintų.

Visas atitinkamo skyriaus kursas kaštuos tik $25. Užsakymai priimami šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn. Reikia atsiųsti šias žinias: vaiko pavardė, vardas, amžius, adresas ir kurio skyriaus kursą nori imti. Užsisakyti tuojau, kad galima būtų išnaudoti jau šie mokslo metai. Pinigų iš anksto siųsti nereikia. Kreipkitės informacijų!

Dr. A. Šerkšnas,
LKMMN Vedėjas

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuviškos jungtuvės

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 2 d., šv. Alfonso bažnyčioje buvo jungtuvės Vincento Keženiaus su p. Razauskaite. Jaunavedžių intencija buvo atlaikytos 10 val. šv. mišios, o jungtuvių aktas įvyko 2 val. po pietų, kurį atliko klebonas d-ras Mendelis, asistuojant kun. Sargui.

Malonu pažymėti, kad V. Keženius yra tremtinys, o Razausakitė seno ir plačiai žinomo baltimoriečio lietuvio Razanausko vienintelė duktė. Atrodo, kad tai bene pirmos jungtuvės mūsų parapijoje lietuvio nanujakurio su amerikiete lietuvaite.

Baltimorės lietuvių bendruomenė jaunavedžiams, sukūrusiems lietuvišką šeimą, linki ilgo ir laimingo gyvenimo sau ir naudingo tautai.

Mūsų mirusieji

Praeitą savaitę mūsų kolonijoje mirė šie tautiečiai:

Jonas Pužaitis mirė staiga širdies liga rugpiūčio 30 d. Palaidotas rugsėjo 4 d. Gedulingos pamaldos laidotuvių dieną atlaikytos šv. Petro bažnyčioje. Liko žmona Emilija Pužaitienė, duktė Ona ir brolis Vladas Pužaitis.

Marijona Atanavičienė po ilgos ligos mirė rugpiūčio 30 d. Palaidota Holy Redeemer kapinėse rugsėjo 3 d. Gedulingos pamaldos atlaikytos šv. Petro bažnyčioje. Liko dukters Pranė ir Adelė ir sūnus Benediktas.

Morta Žitkuvienė, 72 metų amžiaus, po ilgos ir skausmingos mirė rugpiūčio 31 d. Palaidota šv. Stanislovo kapinėse rugsėjo 4 d. Liko duktė Ona su šeima, gyvenanti Philadelphijoje.

Marijona Mažeikienė, senyvo amžiaus, po ilgokos ligos mirė rugp. 31 d. Palaidota Holy Redeemer kapinėse rugsėjo 4 d.

Už Mortos Žitkuvienės ir Marijonos Mažeikienės vėles gedulingos pamaldos buvo atlaikytos laidojimo dieną šv. Alfonso bažnyčioje. Abi velionės buvo aktyvios ir ilgametės Altoriaus ir Rožančiaus dr-jų narės. D-jų narės ,vadovaujant parapijos klebonui d-rui Mendeliui, suteikė paskutinę pagarbą savo apsilankymu ir sukalbėjo už jų vėles rožančių.

Malonus Lietuvi, savo dosnia auka paremk

NAUJĄJĮ LIETUVIŲ RELIGINĮ, TAUTINĮ IR KULTURINĮ CENTRĄ—

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ

Brooklyn 21, N. Y. **680 Bushwick Ave.,**

Prie vienuolyno kuriama

DIDŽIULĖ SPAUSTUVĖ

kur spausdinami TT. Pranciškonų leidiniai:

1. **DARBININKAS,** du kartus savaitėje išeinąs laikraštis
2. **AIDAI,** pasaulio lietuvių mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo žurnalas
3. **ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS,** mėnesinis religinio - patriotinio pobūdžio laikraštis.

Taip pat kiti lietuviški laikraščiai, žurnalai ir knygos.

Naujam vienuolynui yra pirkti seni namai, reikalingi **kapitalinio remonto.** Vienuolyno pirkimo skoloms padengti, remontams atlikti ir **spaustuvei** įkurti reikalingos didelės sumos pinigų. Be to, vienuolynui trūksta reikalingiausių baldų, **koplyčiai** reikalingiausių daiktų.

Už kiekvieną, kad ir mažiausią auką, Pranciškonai bus amžinai dėkingi.

Naujam Pranciškonų vienuolynui ir spaustuvei aukas prašome siųsti šiuo adresu:

FRANCISCAN FATHERS

680 Bushwick Avenue **Brooklyn 21, N. Y.**

Tel. GLenmore 5-7068

MOTERŲ PASAULY

MIRĖ NUOŠIRDI LIETUVIŲ DRAUGĖ

Em. Pasalantė

Neseniai Kolumbijoj, Medellino mieste labai staiga širdies liga mirė Representacion ordino vienuolių motinėlė Domitila de la Cruz. Jos tauriame asmeny Medellino lietuviai nustojo didelio draugo ir nuoširdžios jų reikalų užtarėjos. Tiesa, patys lietuviai ją nedaugelis asmeniškai pažinojo, tačiau pakako ir tų keletos duoti šiai plačiai širdžiai medžiagos dar vienoj srity išskleisti humaniškos, tikrai krikščioniškos meilės žiedus ir jos plačią įtaką kolumbiečių visuomenėje. Kad toji įtaka galėjo būti didelė, galima spręsti, žinant, kiek iš viso Kolumbijoje reiškia vienuolių luomas, kurių rankose, išskyrus kelias valdines mokyklas, yra visas švietimas, ligoninių priežiūra, labdaringi namai, prieglaudos ir kit. karitatyvinės įstaigos. Su vienuoliais čia labai skaitomasi, jie labai gerbiami ir dėl to jų žodis yra didelės svarbos. Moterų vienuolių tarpe užtinkama labai išmintingų, taurių ir gilaus intelekto asmenybių. Viena jų, Madre LAURA (jau mirusi) yra tiek populiari ir žymi, jog apie ją kalbama, kaipo apie vieną Kolumbijos misionierę, kandidatę į šventąsias. Kad ir ne tiek populiari, bet miesto visuomenei gerai pažįstama buvo ir Domitila De La Cruz.

— Aš esu buvusi be tėvynės, dėl to aš labai gerai atjaučiu tuos, kas yra jos netekęs,—sakydavo a.a. sesuo Domitila de la Cruz, visa savo kilnia širdimi pamilusi mus, lietuvius, didelių pasaulinių nelaimių į šį kraštą atguitus.

Sesuo Domitila de la Cruz paskutiniu metu buvo labdaringų namų 'Merced" vedėja. Čia vienuolės turėjo keletą savo įstaigų — pensionatą neturtingoms darbininkėms bei valdininkėms, gatvėj rastų vaikų prieglaudėlę ir rūbų dirbtuves. Minimoji sesuo anksčiau buvo dirbusi daugely savo krašto vietovių. Jos pastangomis yra įkurta mergaičių kolegija ir ten pastatyta Širdies Jėzaus koplyčia Medellino priemiesty — Itagui. Taip pat keletą metų yar buvusi Parncūzijoje, kur yra Representation vienuolių ordeno centras, ir asmeniškai pažinojo jo įkūrėją.

A. a. Madre Domitila de la Cruz iš profesijos geografijos ir istorijos mokytoja, nepasitenkino vien savo ordino seserų gyvenimu. Jos veiklus protas domėjosi viskuo. Jai rūpėjo ir kas darosi plačiame pasaulyje, ypča su dideliu atydumu ir susirūpinimu sekė komunizmo plėtimąsi. Ji sielojosi ir nuoširdžiai smerkė visas vykstančias neteisybes ir jų vykdytojus bei visokius išnaudotojus, ar tai pasauliniame gyvenime ar savo pačios tėvynėje. Jos jautrią širdį labai graudino šio krašto vargšų sunki padėtis ir ne retai mesdavo kartų žodį turtuoliams už jų širdžių kietumą. Jos žodis buvo svarus ir įtakingas Medellino visuomenės sluogsniuose, kur ji nuoširdžiai ėmės populiarinti ir lietuvių reikalus ir iškariauti jiems prielankumo.

Vos tik sužinojusi apie nuo karo pavojų Kolumbijoj radusius užuovėją lietuvius, ji pasistengė užmegsti su jais asmeninius ryšius. Tačiau, kaip tikra vienuolė, nemėgdama viešumos, ji pasitenkino asmeniška pažintim. Šio straipsnelio autorei teko laimė tapti šiuo ryšiu ir iš arčiau pažinus šią kilnią asmenybę, ją karštai pamilti! Ji buvo labai kilnios sielos — gilaus ir įžvalgaus proto ir auksinės širdies, tobulios krikščioniškos meilės tikriausias įsikūnijimas.

Jai rūpėjo, kaip sekasi Kolumbijoje įsikurti lietuviams, ir dėl to pirmiausiai turėdavau jai smulkiai apie tai nupasakoti, o ypač apie tuos savo tautiečius, kuriuos jai teko asmeniškai pažinti. "Como esta Ada, Kazys, Mečys, chequita?" — buvo jos pirmieji klausimai ir ji širdingiausiai domėjosi ir pergyvendavo, jei kam blogai sekėsi.

Labai susidomėjusi ji klausydavo pasakojimų apie mūsų kraštą, jo papročius, istoriją. Pati labai mylėdama savąjį kraštą, mėgdavo kitiems sakyti, kad mūsų papročiai labai panašūs...Ant savo stalelio prie lovos laikydavo jai padovanotą Aušros Vartų Marijos paveikslėlį ir, sunkiai sirgdama, vis prašydavo pasimelsti prie mūsų "Virgen de Aurora", kaip ji pati vadindavo. L a b a i džiaugdavosi mūsų tautiškais dalykėliais ir mėgdavo juos rodyti bei apie juos pasakoti savo draugams ir pažįstamiems, žavėjosi mūsų margučiais, kryžiais, gintaru; mokėjo atmintinai ištarti "gintaras", "Baltija", "rūta" ir susižavėjo jos legenda bei gerbimu. Lankant su ja Medellino apylinkes, vienuolių įstaigas, dažnai tekdavo džiaugtis ir stebėtis kaip ji su nuoširdžiais komentarais pasakodavo apie mus ir mūsų tautą, kaip ji komunistų terorizuojama, ir sekti, su kokiu nuoširdumu ji kurdavo mums vis naujų simpatijų ir užuojautos. Ji buvo pasižadėjusi bendradarbiauti ir mūsų laikraštyje "Kolumbijos Lietuvy", tik dėl susilpnėjusios sveikatos to nebespėjo. Tačiau turėjau jai išversti kiekvieną straipsnelį. Su pasididžiavimu ji pasiėmė vieną laikraščio numerį, norėdama ją parodyti savo pažįstamiems.

Teko patirti jos didelę užuojautą, širdies gerumą ir vaišingumą bei konkrečią pagalbą. Būdama labai jautri, ji nerimo, matydama liūdesį kito veide. Tada ji stengdavosi pralinksminti kokiu netikėtinumu ir gražiai ispaniškai sakydavo, kad reikia būti linksmiems, kad "be linksmumo negieda ir girios paukšteliai, ir pievos neapsidengia gėlėmis"...

Su kitomis savo vienuolėmis ji melsdavosi už lietuvius ir Lietuvą, prašydamos Aukščiausią sumažinti jų kančias. Gal pravartu dabar ir mums bent giliu atsidusėjimu jos tauriai vėlei paprašyti amžinosios ramybės, o ji, viešėdama prie Viešpaties sosto, neužmirš prašyti mums palaimos.

Anglijos princesei Margaritai sukako 21 metai. Dabar ji turi teisę dalyvauti valstybės taryboje, kai karalius yra išvykęs. Metinė alga jai pakelta iki $16,800. Savo 21-ji gimtadienį ji šventė Škotijos pilyje Ballater. Ten yra gimusi. Škotai labai myli savo "Mažąją princesę".

MOTERŲ SĄJUNGOS REZOLIUCIJOS

Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjungos 24 Seimas, įvykęs Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn., 1951 m. rugpiūčio 20-23 dienomis, priėmė šias rezoliucijas:

I. Tęsti katalikišką akciją visoje Amerikoje tarp lietuvių ir svetimtaučių.

II. Lietuvybės palaikymui rūpintis įtraukti naujas, jaunas moteris į mūsų organizaciją. Taip pat stengtis įtraukti neseniai atvykusias tremtines į mūsų eiles.

III. Prašyti naująją Centro Valdybą paruošti religinio, kultūrinio ir socialinio veikimo programą, pritaikytą Amerikos gyvenimo sąlygoms.

IV. Kuopų susirinkimuose, apskričių suvažiavimuose ir seimuose turi būti svarstomi ir ideologiniai, kultūriniai bei socialiniai klausimai.

"Moterų Dirvos" reikalu:

1. "Moterų Dirvą" padaryti lietuvių katalikių moterų laikraščiu, kontroliuojamu Amerikos Moterų Sąjungos Centro Valdybos; pasistengti, kad žurnalas atitiktų visas tris grupes: anksčiau atvykusias, Amerikos jaunąją lietuviškąją kartą ir vėliausiai atvykusias tremtines. Kiekviena grupė turi savo atstovę Redakcinėj Komisijoj.

II. Skirti pirmą vietą "Moterų Dirvoj" ideologiniams, kultūriniams straipsniams moterų idealų ir reikalų klausimais.

III. Priimti korespondencijas iš viso pasaulio apie moterų veiklą bei jų reikalus.

IV. Pasistengti žurnalą platinti visame pasaulyje.

Pašalpos reikalus

Katalikių Moterų Seimas nutaria daryti žygių suorganizuoti pašalpos skyrius Kanados Katalikių Moterų Sąjungos organizacijoj prieinamiausiom sąlygom, neliečiant jų ideologinės srities. Reikalą vykdyti palieka Centro Valdybai.

Seimas nusprendžia paskirti moterį, kuri parašys Amerikos L.R.K. Moterų Sąjungos istoriją ruošiamai knygai apie viso pasaulio lietuvių katalikių organizuotą veiklą.

Moterų Sąjungos Seimas, suprasdamas gyvą reikalą moterims prisidėti prie Lietuvos vardo kėlimo visame pasaulyje, nutaria per savo švietimo skyrių prisidėti prie Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos ir skirti savo atstovę į tos Sąjungos Tarybą (bei mokėti privalomą mokestį $25.00 per metus).

Seimas nutarė pasmerkti dabar esamą kenčiančioj Lietuvoj padėtį, susidariusią raudonosios Rusijos priespaudoj.

Genavaitė Kaneb
Sophia Bartkus
Rezoliucijų Komiteto narės

MOTINOS DŽIAUGSMAS

"Kaipgi strodo tas pasaulis?" — klausia 6 mėnesių Juozukas. **"Rodos, šviesiai..."** **"Pagyvensim, pamatysim..."**

PAKISTANO MOTERŲ SĄJUDŽIO PIONIERĖ

1947 m. rugpiūčio 15 d. įkurta Pakistano valstybė, kaip ir visos jaunos valstybės, turi daugiau problemų, negu galvų toms problemoms spręsti. Jau trečią dieną po nepriklausomybės paskelbimo Pakistanas turėjo kariauti su savo dvyne seserim Indija, kuri ir šiandien negali Pakistanui atleisti už atsiskyrimą.

Paprastai karą seka skurdas, ligos ir kitos negerovės. O Pakistanas išmokslintų žmonių turi labai nedaug, dėl to ir tie sunkumai pasidaro dvigubai sunkesni. Vis dėlto ir šiame g r i e žtai mahometoniškame krašte, tarp nedaugelio pagarsėjusių vyrų, pasitaiko ir pagarsėjusių moterų. Ypač yra žinoma, Begum Laquiat Ali Khan, Pakistano ministerių pirmininko Laquiat Ali Khan žmona, vadinama "Tolimųjų Rytų Rooseveltiene".

Begum Laquiat Ali Khan gimė Indijoj, tačiau mokslus ėjo JAV. 1927 m. ji baigė Isabella-Thoburn - College Lucknowe. Vėliau studijavo Lucknowo universitete ekonomiką ir sociologiją, kur tais metais buvo vienintėlė studentė moteris. 1929 m. ji parašė dizertaciją "Moterų darbas Indijos žemės ūkyje", kuri buvo pripažinta tais metais geriausia. 1929-30 metais ji lankė mokytojų kursus prie Kalkutos universiteto. Baigusi juos, šešis mėnesius mokytojavo Kalkutos aukštesniojoje mergaičių mokykloje, kol buvo pakviesta profesoriauti Indraprastha mergaičių kolegijoje. Ten ji dirbo, kol ištekėjo už Laquiat Ali Khan. Kaip ji pati pareiškė, mahometoniškoj Indijoj dukterims vyrus parenka motinos, kas šeimyninės laimės nedidina. Bet ji pati ištekėjusi iš meilės. Ji išgirdusi Ali Khan kalbant Jungtinių Provincijų Tarybos susirinkime ir juo susižavėjusi.

Kai Laquiat Ali Khan 1936 m. tapo Indijos Mahometonų Lygos sekretorium, Begum jam padėjo, bendradarbiaudama su juo ir tvarkydama jo k o r e s p ondenciją. Įsikūrus Pakistano valstybei ir jos vyrui tapus ministeriu pirmininku, Begu Laquiat pradėjo organizuoti Pakistano moteris. Ji drauge su vyru vyko į sugriautus miestus ir prašė moteris padėti slaugyti ligonius. Tai buvo Pakistano savanorių moterų tarnybos pradžia. Be ligonių slaugymo, savanorės rūpinosi darbo ir vedybų tarpininkavimu, dingusių ieškojimu, benamių moterų prieglauda ir kitais dalykais. Pati Begum, matydama paruoštų gail. seserų trūkumą, buvo nuvykusi į Angliją kviesti gail. seseris vykti instruktorėmis į Pakistaną.

Antroji Begum įkurta organizacija yra Pakistano Moterų Tautinė Gvardija, kurios vadu yra pati Begum. Moterys joje tarnauja savanoriškai ir pakaitomis. Pratimai ir ligonių slaugymo kursai yra privalomi, o ginklo vartojimo kursai laisvai pasirenkami. Pažangiosios yra mokomos stenografijos, mašinraščio, šifravimo, signalizacijos ir kitų naudingų dalykų. 1949 m. Begum Laquiat Ali Khan įkūrė viso Pakistano moterų sąjungą, kuriai gali priklausyti visos moterys be tikėjimo skirtumo. Toji sąjunga priklauso tarptautinei moterų sąjungai. Pakistano konstitucija pripažįsta moterims balsavimo teisę, bet jos turi turėti išsilavinimo minimumą. Pusė Pakistano gyventojų dar tebėra analfabetai, tad Begum pradėtas moterų švietimo ir organizavimo darbas yra ypatingai reikšmingas.

Kai Baltimorėje labai šutina, tai Mrs. Ed. Papas vėsina savo ketvertuką. Ne visi, pasirodo, tuo patenkinti. Patricia (kair.) reiškia protestą žliumbdama.

Sesuo Kenny serga

Žinoma kovotoja su vaikų paralyžiumi sesuo Kenny, spaudos žiniomis, sunkiai serga nepagydoma nervų liga, kuri pradeda paraližuoti jos dešinę koją ir ranką. Pati sesuo Kenny yra įsitikinusi, kad jos dienos jau suskaitytos. Gydytojai spėja, kad ji gyvensianti ne daugiau, kaip porą metų. Ji pareiškė, kad savo ligotą kūną dabar yra atidavusi bandymams kovoj su kitomis ligomis.

Nežiūrėdama savo ligos, sesuo Kenny dar ir šiais metais atvyko į Kopenhagą dalyvauti kovai su vaikų paralyžium sergančių slaugymo metodu, kuris šalina po šios ligos atsirandančius kūno iškrypimus. Ji kilimo yra australė, bet ilgus metus darbavosi JAV ir turi šiam kraštui tokių žymių nuopelnų, kad jai suteikta teisė be jokių formalumų atvykti į JAV ir čia kiek nori gyventi. Tokia teisė prieš ją buvo suteikta tik prancūzų generolui Lafayette, daug nusipelniusiam kovose už JAV nepriklausomybę.

Darbai ir gyvenimas

• Neseniai su kitais dviem lenkais iš komunistinės Lenkijos lėktuvu į Švediją pabėgusi Krystyna Korczynska spaudai pareiškė, kad Lenkijoj lygiai kietai kaip vyrai yra nusistačiusios bei kovoja prieš komunimą ir moterys. Dabartinėje Lenkijoj daugiau į moterį nebežiūrima kaip į moterį. Jos verčiamos dirbti visus sunkiuosius darbus ir masiškai gabenamos į priverčiamojo darbo stovyklas, iš kurių niekas negrįžta. Tai verčia gyventojus visomis priemonėmis kovoti su teroristiniu komunistų valdymu.

• Amerikos pavyzdžiu daugelyje pasaulio kraštų yra įsteigti taip vadinami "berniukų miestai," bet "mergaičių miesto" dar niekur nebuvo. Taigi, japonų vyskupas Yoshigoro Taguchi, kuris pereitą pavasarį lankėsi JAV, sumanė Japonijoje įsteigti "mergaičių miestą." Tas "mergaičių miestas" steigiamas prie Osaka miesto. Ten bus priimamos japonų mergaitės nuo 12 iki 18 metų amžiaus. Jos ten bus mokslinamos ir auklėjamos katalikiškoj dvasioj.

• Žinoma filmų artistė devyniolikmetė Juanita Quickley įstojo į Marijos ir Juozapo Dukterų vienuolyną. Nuo šio laiko ji vadinsis sesuo Quentini Rita. Juanita Quickley, gimusi Los Angeles mieste, savo artistės karjerą pradėjo būdama nepilnų trejų metų. Ji yra *vaidinusi apie dvidešimtyje filmų.*

• Vokietijoje gazo panaudojimo centralė paskelbė konkursą patogiausiai virtuvei ir vonios kambariui suplanuoti. Jury komisija iš 400 atsiųstų projektų pripažino geriausiu, kuris, kaip vėliau pasirodė, buvo sudarytas moters. Jaunoji, vos 25 metų, inžinierė Waltraut Heier, studijavusi techniką Hanoveryje, yra ištekėjusi ir pati veda savo namų ūkį. Dėl to ir nenuostabu, kad geriausią virtuvės projektą paruošė ne vyras, o ji, turinti apie dalyką tiek teoretinių, tiek praktinių žinių. Premijuota virtuvė dabar rodoma statybos parodoje Hanoveryje.

• Neseniai Washingtone, svarstant eskimams paskolos davimą, iškilo eskimų moterų teisių klausimas. Kadangi Hooper Bay klimatas yra palyginamai gana švelnus, nutarta sudaryti galimybę eskimams ten pastoviai įsikurti, suteikiant kiekvienai šeimai $500 paskolą. Paskoloms gauti susirašė 432 eskimai. Valdžia pareikalavo, kad prašymus paskoloms gauti pasirašytų kartu ir jų žmonos, bet eskimai užprotestavo, sakydami, kad tokiu būdu jų moterys įgysiančios per didelę galią. Po ilgų svarstymų ir pasitarimų eskimų vyrai visgi nusileido, ir moterys paskolų prašymus pasirašė.

• Italijoje moterys reikalauja traukiniuose atskirų moterims vagonų. Savo reikalavimą jos grindžia tuo, kad vyrai nepaisydami rūko nerūkančiųjų vagonuose, padarus pastabą, kandžiai atrėžia ir įkyriai stengiasi įtraukti vienas keliaujančias moteris į pokalbius. Be to, moterims įkyri amžinas vyrų politikavimas.

Kotryna Grigaitytė-Graudušienė

VIRŠ PELENŲ

Kasdien aš su jumis:
Širdim ir duona dalinuos,
Nušluostau dulkes,
Ašaras nuo veido jums ir sau.
Ir savęs klausiu vis:
Ar grįšim į namus anuos,
Kur neskaitytą knygą
Su įrašu savu atvertus palikau?
Jos puslapiuos visuos
Dabar bepročio juokas aidi
Pro durtuvus ir kilpas,
O po slenksčiu keroja varnalėšai.
Gi tyloje šiurpioj
Krauju ir ašarom rasoja raidės
Virš pelenų
Iš lapų jos šventvagiškai suplėšytų . . .
Jei grįšime kada
Ar besuprasit mane, vaikai
Kodėl aš lenkiuos
Bučiuoti pelenus prie akmeninio slenksčio.

V. ZUBAWICZ
NOTARY PUBLIC
111 AINSLIE ST.,
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV 4-3049

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

• **Kun. V. Endriūnas,** salezietis, iš Goshen, N. Y., persikėlė gyventi į Elizabeth, N. J. Jis ten dirbs saleziečių vedamoj šv. Antano parapijoj. Visais Tėvus Saleziečius liečiančiais klausimais ir jų laikraščio "Saleziečių Žinios" reikalais prašome kreiptis į jį nauju adresu: Rev. Vincas Endriūnas, 240 South St., Elizabeth, N. J.

• **Edvardas Krause,** Amerikos lietuvis, šiuo metu eina atletikos direktoriaus pareigas Notre Dame universitete, Indianos valstybėje.

• **Chicagoj** lietuviai dirbantieji Wabash geležinkelio kompanijoj Vasario 16-tos gimnazijai, Diepholze, Vokietijoj, suaukojo 75,00 dol.

• **P. Viščinis,** Brockton, Mass. lietuvių tarpe išplatino dr. A. Šapokos "Lietuvos istorijos" 26 egz. ir "Lietuvių kalbos vadovo" 20 egz. Istorijos laida jau išsisėmė, nors atsiranda dar daugiau norinčių ją įsigyti.

• **Vikt. Elijošius,** Clevelande, Ohio, užpultas keturių vyrų, norėdamas pabėgti, šoko per tvorą ir 60 pėdų nukrito ant geležinkelio bėgių ir nusilaužė koją. Puguldytas Lutheran ligoninėn.

• **Dr. J. G. Valaitis,** prieš du metus atvykęs iš tremties, išlaikė egzaminus ir gavo teisę verstis medicinos praktika. Rugsėjo 4 d. atidarė savo kabinetą Chicagoje, 4038 So. Archer Ave.

Los Angeles lietuviai brandina mintį įsigyti organizaciniams reikalams nuosavą namą, kuriame galima būtų suburti visas Los Angeles lietuvių visuomeninis gyvenimas.

ALTo skyriui skirtoji Tautos Fondui kvota — 2000 dol. dar nesurinkta. Trūksta 1500 dol. Los Anegeles lietuviai yra pasiruošę šią sumą surinkti.

• **Petras Stoncelis,** gyv. Hambruge, Zoo Lager, Vokietijoj, ieško savo seserų Valerijos ir Petronėlės Stoncelyčių, kurios į JAV yra atvykusios prieš pirmąjį Pasaulinį karą. Jo žinoimis, abi seserys gyvenančios Chicagoj. Viena jų buvo ištekėjusi už Mažeikos.

PITTSBURGH, PA.

Seserų rėmėjų seimas

Rugpiūčio 26 d. Seserų Pranciškiečių motiniškame vienuolyne Apveizdos kalnelyje įvyko seserų pranciškiečių rėmėjų metinis seimas. Jam vadovavo A. Snarskienė iš Čikagos. Antanina Naujeliūtė pavadavo Ievą Millerienę, kuri šiuo metu serga. I. Millerienė yra Pittsburgho skyriaus pirmininkė. Seime dalyvavo atstovų iš Pennsylvanijos, Ohio, Michigano, Illinojaus ir Connecticuto skyrių. Svečių kunigų tarpe buvo vienuolyno kapelionas kun. J. Skripkus, kun. A. Rakauskas, pasakęs ta proga atitinkamą kalbą, kun. M. J. Kazėnas ir kun. J. Borevičius, S. J. Priimta visa eilė svarbių rezoliucijų, kurių svarbiausioji ragina narius kuo gausiau remti vienuolyno koplyčios statybą. Seimas buvo baigtas tą pačią dieną linksma menine programa ir vakariene.

Grįžo iš atostogų

Jonas Virbalis, Pittsburgho lietuvių tremtinių draugijos pirmininkas, grįžo iš atostogų, kuris jis praleido pas savo seserį ir svainį Gataučius Clevelande. Atostogų proga J. Virbalis taip pat buvo nuvykęs į Detroitą, kur aplankė savo bičiulius ir pažįstamus. Grįžęs iš atostogų, vėl pradėjo rūpintis savo vadovaujamos organizacijos reikalais.

Kelsis į Čikagą

Paatostogavę ir pavažinėję po Ameriką ir Kanadą, Škėriai jau grįžo į Pittsburghą.. Tačiau, kaip teko patirti, jie čia ilgiau neapsibūs, nes mano persikelti į Čikagą.

Rengiasi ilgoms atostogoms

Nors ir vėlokai, tačiau atostogoms rengiasi senas pittsburghietis p. Vaina. Jis vyks į šiltąją Kaliforniją, kurioje jis mano praleisti žiemą. Jei ten jam patiks, jis žada pasilikti dar ilgiau. Vaina šiais metais yra vienu iš trijų ALT Pittsburgho skyriaus vicepirmininkų.

Tamkevičius ir Girdienė sveikšta

Žinomas Pittsburgho lietuvių katalikų veikėjas Tamkevičius po padarytos operacijos jau sveiksta. Pamažu sveiksta ir automobilio nelaimėj sužeista ir Mercy ligoninėj besigydanti kun. J. Girdžio motina Elena Girdienė.

Detroitietė Pittsburghe

Pittsburghe šiuo metu lankosi ir pas gimines svečiuojasi žinoma Detroito lietuvių veikėja Ona Kudžienė iš Detroito.

Susirinkimas

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 3 d., Lietuvių Piliečių svetainėje South Side įvyko Jungtinių Pittsburgho lietuvių organizacijų komiteto posėdis, kuriame buvo tartasi automobilio loterijon leidimo reikalais.

J. Virpša

PHILADELPHIA, PA.

Sugrįžo iš ateitininkų stovyklos

Būrelis Philadelphijos laimingų jaunuolių ką tik užbaigė savo metinę stovyklą Marianapolyje, Conn. Jie sustiprino savo dvasią ir kūną ir patyrė daug jaunatviško džiaugsmo. Laimingai sugrįžo su pasiryžimu ir toliau dirbti ateitininkiškam idealui. Philadelphijos grupei vadovavo Gečauskas. Philadelphijos grupė suvaidino gražų vaidinimėlį, jų dainininkė A. Gaigalaitė vykusiai padainavo solo, Gečauskas laimėjo stalo teniso rungtynes. Stovyklos programa buvo labai įdomi ir įvairi.

Rekolekcijų diena

Philadelphijos moterys ir mergaitės turės savo vienos dienos rekolekcijas rugsėjo 8 dieną. Rekolekcijas ves tėvas J. Venckus, S. J. Laukiama labai daug rekolektančių gražioj Ravenhill Academy, 3480 W. Schoolhouse Lane, Germantonwn, Pa. Philadelphijoj. Smulkesnių informacijų prašoma gauti visose lietuvių parapijų klebonijose.

Pradeda mokslo metus.

Šią savaitę Philadelphijos katalikiškos mokyklos pradeda savo mokslo metus. Daug jaunimo pradės vėl mokytis. Neteko sužinoti kiek daug veiks lietuviškų mokyklų. Negirdėti ir Lietuvių Instituto veiklos plano. Argi jau jis nebeveiktų šiais mokslo metais. Aukštesnius mokslus eiti pradės studentė S. Jurskytė, Jazbutytė, Kutkaitė ir keletas kitų. Tikima, kad ateityje dar daugiau studijuos.

Mirė Liudas Danas

Rugpiūčio 19 d. Frankford ligoninėje po sunkios ligos mirė senas Philadelphijos lietuvis L. Danas, 67 metų amžiaus. Po gedulingų pamaldų iš šv. Jurgio bažnyčios palaidotas šv. Karsto kapinėse rugpiūčio 23 d. Laidojimu rūpinosi D. Ereminas.

Velionis buvo Liet. Muzikos namo bendrovės ir Frankfordo klubo narys. Paliko nuliūdusius žmoną, dvi dukras ir sūnų.

Artimieji ir pažįstami likusiems velionies artimiesiems reiškia gilią užuojautą, o velionies vėlei prašo Dievo gailestingumo.

K. V.

OMAHA, NEBR.

Omaha atjaučia kitus.

Omaha labai atjaučia nuo potvynių nukentėjusią Kansas valstybę. Nuo to laiko, kai potvyniai prasidėjo, kasdieną aukos į Raudonąjį Kryžių plaukia po $1500 padėti nelaimingiesiems. Omahos laikraščiai skelbia, kad ir mažiausią žmonių auką. Tai duoda aukotojams akstino padėti kitiems.

Nauji gyventojai

Omahos lietuvių skaičius vėl padidėjo. Prieš porą savaičių atvažiavo Mažonių šeima ir Zakševickių. Mažonis dirba skerdykloje ir Zakševickis gumos dirbtuvėje. Iš viengungių atvyko Vaikučiai. Vienas iš jų dirba šv. Juozapo ligoninėje, kitas šv. Pranciškaus mokykloje.

Vietinis

Waterbury, Conn.

Gegužinė - trilypinė gražiai pavyko

Sekmadienį, rugpiūčio 26 d. įvykusi trijų apskričių organizacijų gegužinė - piknikas labai gražiai pavyko. Gražus oras ir organizacijų narių gražus pasidarbavimas sutraukė nemaža dalyvių. Rengėjai nuoširdžiai dėkoja New Britain lietuvių kolonijai, kuri parodė tiek daug susiinteresavimo mūsų pikniku ir atvyko pilnas autobusas. Taip pat dėkojame bendradarbiams iš Hartfordo ir New Haven, Conn., kurie dėl ten vykusių piknikų negalėjo gausiai dalyvauti, bet parodė daug širdies ir rūpesčio.

Moterų Sąjungos. A.L.R.K. Susivienijimo ir L.D.S apskričių vardu nuoširdžiai dėkojame visiems už dalyvavimą ir ypatingai tiems, kurie savo darbu ir rūpesčiu prisidėjo prie gegužinės pasisekimo — Petrui Jokubauskui, Onai Smotas, Magdalenai Karinauskienei, Marijonai Shambaris, Stefanijai, Sapranas, Matildai Baker, Marytei Kašetaitei, V. V. Blazis, Petronelei Neurošis, Luisai Liūnas, Stefanijai Dumša, Onai Girdzijauskas, Paulinai Naujavičiui, Juozui Abudauskui, Juozui Jokubauskui, Viktorui Vyturiui, Juozui Sniečkui, Juozui Girdzijauskui, Pranui Shopiui, Jonui Barkauskui, Juozui Šližiui, Antanui Klevui, Silvestrui Zdaniui, dr. Vyt. Mauručiui, Motiejui Bogušui, Jurgiui Jensevičiui, Kaz. Dapkui ir kt.

Visiems bet kuo prisidėjusiems prie mūsų gegužinės pasisekimo nuoširdžiai dėkojame.

Nell P. Meškūnas

NASHUA, N. H.

Iš LDS 65 kuopos veiklos

LDS 65 kuopa rodo gyvą veiklą. Ji šiais metais turėjo du išvažiavimus, dažnai susirenka aptarti savo organizacinių reikalų ir finansiškai gerokai sutvirtėjo. Kuopa pasigenda aktyvesnės Centro Valdybos veiklos bei informacijos tolimesniems darbams, o lygiai taip pat didesnės propagandos laikraščiuose. Kitaip gali susidaryti įspūdis, kad LDS baigia numirti.

Šv. Kazimiero parapija

rūpestingai vadovaujama klebono kun. J. Bucevičiaus, kuriam padeda kun. Ad. Vainauskas, visose srityse daro didelę pažangą. Parapija skolos jau nebeturi. Baigia įtaisyti naujus vargonus. Parapijiečiai uoliai prisideda aukomis. Stambesni aukotojai pažymėtini — Pranas Alkevičius, Julia Mizarienė, o vargonininkas J. Tamulionis rūpestingai prižiūri vargonų įrengimą. Bažnyčioje įtaisytos taip pat naujos minkštos klaupkos, kurios kainavo apie 1300 dol.

Fabrikuose darbai

bendrai paėmus, eina labai gerai, tik paskutiniu laiku Kadmula Catton Mill fabrike pradėjo darbai mažėti ir atleidžiama daug darbininkų.

K. J. N.

PROVIDENCE, R. I.

Mirė Ildefonsas Stonis

Po sunkios tulžies operacijos, neilgai, bet daug kentėjęs, rugpiūčio 23 d. mirė Ildefonsas Stonis, 59 m. am., kilęs iš Ylakių parap., Gedrimų kaimo. Liko nuliūdusi žmona Pranciška, sūnūs, Antanas, Vladas ir Stasys, dukros: Eugenija ir Valerija Avižienienė. Vienas sūnus žuvo karo metu Italijoj.

Velionis buvo uolus Providence šv. Kaizmiero parapijos narys. Jis gausia auka sušelnė Pranciškonu vienuolyną besikurianti JAV, o taipgi buvo ir kitų lietuviškų vienuolynų rėmėjas. Jis didelio nuoširdumo parodė tėviškai globodamas keletą nauaji atvykusių tremtinių šeimų.

Gedulingas šv. mišias atlaikė velionies pastangomis iš tremties atkviestas kun. Vacl. Martinkus, kartu prie šalutinių altorių šv. mišias laikė kun. Kacevičius ir vienas airis kunigas. Į amžino poilsio vietą palydėjo parapijos klebonas kun. J. Vaitiekūnas, kun. Vacl. Martinkus ir kun. Ant. Kacevičius. Laidotuvėse dalyvavo daugel velionies giminių ir prietelių. Su velionio mirtimi "Darbininko" skaitytojų šeimynėlė neteko vieno ilgamečio prenumeratoriaus.

Mt.

KAPITONAS W. BALSEVIČIUS - BALSWICK GAVO AUKŠTĄ VIETĄ CHICAGOS POLICIJOJE

Chicagos policijos kapitonas W. Balsevičius - Balswick nuo š. m. liepos 1 dienos yra paskirtas Chicagos policijos viršininko T. O'Connor padėjėju (Aid to Police Commissioner). Šias pareigas W. Balsevičius ėjo jau seniau, bet dabar gavo toms pareigoms oficialų paskyrimą.

W. Balsevičius - Balswick gimė 1893 m. Chicagoje. Nuo 1932 metų tarnauja policijoje. Jo sąžiningumas ir uolus atsidavimas savo pareigoms leido jam taip aukštai iškilti.

Paskutiniu metu kap. W. Balswick buvo pavesta išvalyti vieną Chicagos miesto rajoną nuo nepageidaujamų gaivalų. Jis tas pareigas labai uoliai atliko. Su juo artimam kontakte dirba detektyvas Phil Krause taip pat lietuvis, buvęs Notre Dame universiteto futbolo žvaigždė ir to universiteto sporto mokytojas.

Kap. W. Balsevičius nevengia bendrauti su lietuviais. Jį dažnai galima matyti įvairiuose lietuvių parengimuose. Be kita ko kap. W. Balsevičius yra teisėjo J. Žurio artimas draugas.

J. Jakubs.

Dėmesio verta įstaiga

Plačiai Lietuvoje žinomas prekybininkas Jonas Karvelis, prieš keletą mėnesių atvykęs Chicagon, persikėlė iš Racine gatvės į 4434 So. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill. Naujoje vietoje yra išnuomavęs patalpą prekybai. Tenai bus gaunama visos lietuviškos ir kitomis kalbomis apie Lietuvą knygos, žurnalai, laikraščiai iš visų pasaulio kraštų. Taip pat yra numatęs leisti lietuviškas knygas vaikams ir jaunimui. Žinomas prekybininkas yra numatęs leisti ir platinti lietuviškų dainų ir muzikos plokšteles, gaidas, medžio drožinius, odos dirbinius, tautiškus audinius ir rankdarbius, lietuvių dailininkų paveikslus ir Lietuvos vaizdus atvirutėmis, paveikslutais vokais ir t.t.

Jonui Karveliui linkėtina geriausio pasisekimo. Tai gražus kultūrinis darbas, vertas mūsų visų rimto dėmesio.

Vyt. Grigoriškis

CLEVELAND, OHIO

Spaudos kioskas

veikiąs prie šv. Jurgio parapijos bažnyčios, iš pradžios mokyklos patalpų perkeltas į šv. Jurgio parapijos salę. Kioske galima sutvarkyti visus **"Darbininko"** prenumeratos reikalus, užsisakyti visus laikraščius ir nusipirkti naujų knygų, kaip "Dulkės raudonam saulėleidy', "Senam dvare," "Jobo drama", "Išblokštasis žmogus", vaikams "Mano Tėvynė", "Lietuviškos pasakos" ir t.t. Kioskas atidaras kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 1 val.

Vargonininkų S-gos Seimas

A.L.R.K. Vargonininkų Sąjungos 39-to seimo posėdžiai, jų nutarimai ir vaišės Kingston, Pa. ilgai pasiliks delegatų širdyse.

Atvažiavęs delegatai buvo draugiškai priimti Wyoming Klonio aps. vargonininkų, kuriems šeimininkavo Jonas Šaučiūnas, šv. Marijos Apreiškimo parap. vargonininkas, Kingston, Pa., o jam nuoširdžiai padėjo J. Varaitis ir Petras Karašauskas iš Plymouth, Pa.

Trečiadienio vakare visi delegatai buvo pakviesti į gražiąją American Legion salę, kur buvo suruoštas susipažinimo banketas.

Ketvirtadienio ryte, 10:30 val. šv. Marijos Apreiškimo bažnyčioje, 39-tasis A.L.R.K. Vargonininkų Sąjungos seimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis, kurias atlaikė kleb. kun. Jurgis Inčiūra, jam asistavo kun. A. J. Sinkevičius iš Plymouth, Pa., kun. J. C., Kundreskis iš Luzerne, Pa. ir kun. V. F. Žemaitis. Laike šv. mišių mišrusis vargonininkų choras, vadovaujamas komp. Antano Pociaus, gražiai sugiedojo Pietro Yons trims balsams mišias; Battmans "Ave Verum", duetą pagiedojo Antanas ir Alvina Giedraičiai iš Chicago, Ill.

Pirmoji seimo sesija prasidėjo šv. Marijos Apreiškimo parap. mokyklos kambaryje. Seimo rengimo pirmininkas Jonas Šaučiūnas atidarė seimą, sveikindamas delegatus ir svečius, ir pakvietė kleb. kun. Jurgį Inčiūrą sukalbėti maldą. Po maldos sugiedotas Lietuvos Himnas. Varg. Centro pirm. Antanas Giedraitis iš Chicagos, pakvietė kleb. kun. J. Inčiūrą ir kun. Česną tarti keletą žodžių. Taipgi sveikino seimo delegatus p. Strumskis, varg. sąjungos steigėjas, Garso redaktorius p. Zujus, komp. A. Aleksis, komp. A. S. Pocius. Ad. Mondeika iš Cicero, Ill. sveikino seimą Chicagos varg. provincijos vardu ir įteikė didelę dovaną. J. Goberis Wyoming Klonio Choro vardu, Stankūnas iš Argentinos ir kiti. Nutarta, kad Muzikos Žinios būtų leidžiamos kas mėnesį. Chorai raginami įdainuoti į plokšteles lietuviškų dainų. Vargonininkai ir muzikai taip pat raginami, kad nenusirašinėtų sukurtų dalykų, bet stengtųsi ir atspausdinti ir plačiai paskleisti visuomenei, kad tokiu būdu paskatintų rašytojus rašyti, o muzikus kurti. Visi muzikai skatinami rašyti Muzikos Žiniose, taip kad šis žurnalas būtų šaltinis visų muzikos minčių ir naujienų. Kiekvienas muzikas prašomas platinti "Muzikos Žinias" savo chorų ir draugų tarpe.

1951 - 52 metam išrinkta valdyba: pirm.—Antanas Giedraitis iš Chicago, Ill., vicepirm. — Pranas Dulkė, iš New York, raštininkas - iždininkas —Pranas Bujanauskas iš Waukegan, Ill., iždo globėjai: Justa Karpiūtė, Westville, Ill., ir Stasys Žylius iš Waukegan, Ill. Knygininkas — komp. Ant. Pocius iš Chicago, Ill. 40-tasis varg. seimas bus Brooklyn, N. Y.

7:30 val. vakare įvyko banketas ,kuriame dalyvavo visi seimo dalyviai ir devyni kunigai su prel. Miliausku. Kalbos ir programa buvo trumpa, Juozas Ališauskas ir Antanas Giedraitis padainavo keletą dainų.

Visi vargonininkų seimo dalyviai yra dėkingi Wyoming Klonio vargonininkui Jonui Šaučiūnui ir jo geram klebonui kun. Jurgiui Inčiūrai už malonų svečių priėmimą, gerai parengtą programą ir vaišes.

Seimo Delegatas

HARTFORD, CONN.

Lietuviškų organizacijų veikla ir jų darbai

Baigiantis vasarai ir artinantis šaltesniam orui, baigiasi ir visoki vasariniai parengimai, piknikai, išvažiavimai ir kiti pasilinksminimai prie vandenų. Šiam sezonui baigiantis, mūsų mieste netruks visokių pasilinksminimų ir kitų pramogų svetainėse, nes, kaip girdėti, jau yra ruošiamasi šokiams, vakarienėms ir vaidinimams.

Bet prieš prasidedant pobūviams svetainėse, dar bus vienas iš paskutinių lietuvių parengimų. Uždarant lietuvių parką, yra rengiamas dar vienas lietuviškas piknikas. Tai Hartfordo lietuvių legijonierių F. Sabonio Postas 7 su moterimis rėmėjomis rengia savo metinį išvažiavimą - pikniką, kuris įvyks rugsėjo 9 d., sekmadienį, Lietuvių Draugijų Sąryšio parke E. Hartford, Conn. lietuviai legijonieriai prašo visus geros širdies lietuvius atsilankyti į šį jų parengimą, paremiant jų darbus. Taip pat galėsite smagiai praleisti laiką ore ir gražiame parke su jais. Bus gera muzika, užkandžiai, gėrimai ir kiti pasilinksminimai. Autobusas išeis nuo lietuvių mokyklos svetainės Capitol Ave., kuris nuveš visus tiesiai į parką ir parveš vakare namo. Busas išeis tarpe 1:30 ir 2:00 val. po pietų.

Lietuvis gavo aukštesnę vietą policijos departamente.

Teko sužinoti, kad lietuvis John I. Shages buvo pakeltas mūsų vietinės policijos departamente į kapitono laipsnį. Mums lietuviams yra didelė garbė, kad mūsų tautietis gali pasiekti tokios vietos. Be abejonės ateityje jis pasieks ir aukščiau, nes jis tarp Hartfordo valdininkų turi gerą vardą. Šia proga mes linkime viso geriausio jo naujame darbe. Lietuvių Piliečių Neprigulmingo Klubo direktoriai, su pritarimu visų narių, jam rengia pagerbimo pietus, kurie įvyks spalio 28 d. jų pačių svetainėje 227 Lawrence St 5 val. po pietų. Dalyvaus gubernatoriaus pavaduotojas Allen, miesto majoras, policijos pareigūnai ir kiti žymūs svečiai. Bus meninė programa, o vėliau šokiai. Bilietus galima įsigyti pas visus direktorius, pačiame klube arba Šv. Trejybės Vyrų Klube.

Lietuvių Piliečių Klubo rudeniniai šokiai svetainėje prasidės rugsėjo 8 d., šeštadienį ir tęsis visą žiemą šeštadienių vakarais. Klubo svetainė šiemet naujai išdažyta ir atremontuota labai gražiai atrodo. Sudėta kai kur naujos šviesos ir padaryti kiti pagerinimai. Lietuvių jaunimas ir kurie mėgsta pasišokti, prašomi atsilankyti ir praleisti smagiai laiką mūsų klube, pas savo tautiečius, o ne kur kitur.

A. Sabeika

Quaker Path & Mount Grey Rd. Stony Brook, Long Island

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. LAPIENĖ

Kam patinka gamta—grynas oras, medžiai ir jūra, — kviečiamas atostogas praleisti Stony Brook Lodge, lietuvių vasarvietėj. Viešbučio kambariai su visais moderniškais patogumais. Sveikas ir įvairus maistas. Mėgstantiems skaityti čia pat didelė knygų biblioteka.

Kainos pernykštės: vienam asm. savaitei nuo $40.; dviem į kambarį nuo $70.; vienam asm. parai nuo $7. Vaikams pusė kainos, bet jie priimami tik su tėvais. Birželyje ir nuo rugsėjo 10 žymi nuolaida.

Dėl rezervacijų rašykite MRS. LAPE, STONY BROOK, N. Y. Telefonai: Stony Brook 8-R arba Stony Brook 586.

Susisiekimas: Traukiniu iš New York'o imti Pennsylvania stoty Long Island traukinį, einantį į Port Jefferson (dažnai ji reikia pakeisti Jamaica stotyje, persėdant į kitą Long Island traukinį, einantį į Port Jefferson). Nuo Jamaica maždaug po 1½ val. kelionės išlipti Stony Brook stotelėj, nuo kur taxi už 35c priveža prie vasarvietės durų.

Automobiliu: iš New York'o važiuoti 25 keliu iki Smithtown, o nuo čia imti 25A ir juo važiuoti iki Stony Brook gelžkelio stotelės. Nuo čia, sekant Stony Brook Lodge iškabą, sukti po kairei ir tiesiog važiuoti iki vasarvietės (viena mailė kelio).

LIETUVIŲ UŽEIGA

MAISTAS, GĖRIMAI, MALONUS PATARNAVIMAS

COOPER BAR & GRILL

101 COOPER ST., B'KLYN 7, N. Y.

Tel. GL. 2-8589

Savininkai: FRANK MILAS
JOHN L. RIMŠA

SPORTAS

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Sekmadienį, rugsėjo 9 d. 2 val. p. p. Arctic Oval aikštėje, 490 Johnson Ave., įvyks futbolo rungtynės tarp LSK ir Philadelphijos Latvių Sporto Klubo. Tai bus pirmas susitikimas po daugelio metų pertraukos. Latvių komandoje žais keletas buvusių Latvijos rinktinės žaidikų: Laumanis, Freimanis ir Peice. Jų komandoje vartuose žaidžia vienas geriausių Amerikos vartininkų E. Vitolis.

Po rungtynių bus bendras pobūvis pas Vyt. Belecką, 1883 Madison St. (Forest Ave. Station — Metropolitan line). LSK kviečia visus rėmėjus ir prijaučiančius dalyvauti rungtynėse, o po rungtynių atvykti į vaišes. **J. A.**

LIETUVIAI — LENKAI 3:3

Pirmadienį, rugsėjo 3 d. 3 val. p.p. Arctic Oval aikštėje, Brooklyne, susitiko LSK futbolo komanda su lenkų futbolo komanda "Warszawa".

Rungtynės baigėsi lygiomis 3:3 (1:1). Lietuvių komandai du įvarčius laimėjo Kalashinskas ir vieną Adomavičius. Lenkų Ocheduszko, Styran ir Michalikm. Lietuvių komandoje geriausiai žaidė Kalashinskas. Jei vartininkas V. Bagdonas būtų bent kiek daugiau laimės turėjęs, lietuvių laimėjimas būtų buvęs tikras. Iki paskutinės minutės lietuviai vedė 3—2. Ir tik paskutiniu momentu lenkams pavyko rezultatą išlyginti. Žiūrovų buvo apie 300.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Vaitonis gražiai gina lietuvių spalvas Kanados pirmenybėse, kuriose dalyvauja stipriausi tos valstybės žaidėjai, kaip Fox, Anderson, Bohatyrčuk, Yanovski, Lietuvos meisteris Vaitonis, latvis Jurševski ir kt.; viso 13 dalyvių.

Po 6 ratų be pralaimėjimo ėjo tik 1951 Ontario meisteris Anderson ir Povilas Vaitonis. Pirmasis turėjo 5½—½, o Vaitonis 4—1 (2 lygiom).

Kanados meisteris M. Fox 4—2 (1 pralaimėjimas ir 2 lygiom). Prof. Bohatyrčuk 3½—1½ (1).

Ilgus metus buv. Kanados meisteris Yanovski iš 5 partijų teturi 1½ taško.

Mūsų meisteris Vaitonis laimėjo prieš Hayes, Divinsky ir Taylor ir lygiom sulošė su Anderson ir Yanovski.

Kanados šachmatų pirmenybės plačiai reklamuojamos per spaudą ir radiją. Pabrėžiama, kad Povilas Vaitonis yra buv. Lietuvos meisteris ir 1950 m. Ontario meisteris.

New England pirmenybių nugalėtojais išėjo W. Suesman ir W. Adams. Škėma iškrito iš konkurencijos paskutiniame rate partijoje prieš Adamsą. Lošdamas juodaisiais, Škėma išvystė puikią prancūziską partiją, gaudamas pėstininką viršaus ir lemiamą poziciją, tačiau klaida paskutiniu momentu nulėmė partiją Adamsui ir tuo būdu Škėma nusmuko į ketvirtą vietą.

Pirmenybės užsibaigė šitaip: Suesman ir Adams po 5½ tšk., Dr. Putzman 4½ tšk., Škėma, Sharp, Hand, Mitchell ir Hobson po 4 tšk. K. Merkis surinko 3 tšk. Viso buvo 28 dalyviai iš 6 N. E. valstybių. Pirmenybės įvyko New Hawen, Conn.

New Yorko State pirmenybes laimėjo 17 metų jaunuolis James T. Sherwin su 7-2 taškų. 2 v. pernykštis nugalėtojas E. Hearst ir 3 v. H. Seidman po 6½ taškų.

Paremkime tuos biznierius ir profesionalus, kurie skelbiasi "Darbininke!"

John W. Ansell
LIETUVIS ADVOKATAS
15 Park Row, New York
Telefonai:
Ofiso Tel. WO 2-3497 Namų Tel. NE 9-5680

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-9394

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gera nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių, jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas. Paimk Alavijos grūdelių ne daugiau kaip žirnio didumo, sukramtyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk. Pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras $2.50. Mažiau perkant 6 uncijų už $1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

EV 4-9293
SALDAINIŲ PALOCIUS
Geriausios rūšies Lengvi Užkandžiai, Kava, Arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETŪS — VAKARIENĖ — ALUS
Didžiausias pasirinkimas AISKRYMO, namie gaminto iš geriausios smetonos
Priimami užsakymai įvairiems parengimams
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Radijo Draugijos
PROGRAMOS
J. P. GINKUS, Direktorius
SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. —:— WWRL 1600 kc
GYVUOJA PER 15 METŲ
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7142
J. P. GINKUS, Direktorius — AD. JEZAVITAS, Muzikos Dir. — V. UBAREVICIUS, Pranešimų Dir.

Jau 9-ti Metai Kai Visi Klauso—
"Lietuvos Atsiminimų"
RADIJO VALANDŲ
Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.
Stotis WEVD—1330 kil. 5000 w.
JOK. J. STUKAS, Dir.
1264 White St., Hillside, N. J.
Tel. WAverly 6-3325
SAVI, PAS SAVUOSIUS!

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Skaitykite ir platinkite "Darbininką"!

IEŠKOMA 45-50 metų moteriškė, mokanti ir angliškai, kuri galėtų prižiūrėti 2 berniukus dienos metu, kai vyras dirba. Kreiptis laišku sekančiu adresu: Adomas Narbutas, 7110 Grand Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PAIEŠKOJIMAS

Ona Lauryna, gyvenanti 608 Grand St., Brooklyn 11, N. Y ieško savo sesers dukters Petronelės Zaveckiūtės, kilusios iš Turgalaukio, Liudvinavo valsč., Marijampolės aps., gyvenančios Argentinoje.

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS —
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

SO 8-4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. BROADWAY
South Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus
Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai

Albert Th. Dana
LIETUVIS ADVOKATAS
119-17-120 St. Hillside Ave.
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 9-4882

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2155-W
Nashua, N. H.

PARDUODAMI NAMAI

MASPETH, L. I. Visi turi po tuščia florą dviem šeimom su 11 kambarių, aliejum apšildomi — $6990. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja $14.000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dviem šeimom mūrinis namas su balkonais (porčiais), 2 automobiliams garažas, apšildomas — $15.500.

Taipgi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS
361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
REpublic 9-1506
EVergreen 4-3487

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė—B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. So-8-6029.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948.
Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl.—Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7.30 v vakare, Parapijos salėje, 492 E Seventh St., So. Boston, Mass. Visaus draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

A. J. NAMAKSY
Office Tel. SO 8-0948
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Res. 37 Oriole Street
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA—7-1233-W

Automatic Laundry
Namie skalbti neapsimoka.
Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai.
396 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Lietuvis Charles J. Kay, sav.

PIRKITE NAMUS

WILLIAMSBURGE—arti Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčios—8 šeimynų namas su tuščiu butu parduodamas pigia kaina.

WOODHAVEN—arti Forest Park — ir kitose apylinkėse turime gražių namų parduoti.

Namų pirkimo bei pardavimo ir visokios apdraudos (insurance) reikalais gerai patarnaus:

J. P. MACHULIS
Real Estate & Insurance
8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

William J. Drake
(DRAGUNAS)
LIETUVIS ADVOKATAS
85 - 03 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

Patenkino Brocktoniečius
per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

J. CORONIS & SON
FURNITURE CO.
168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008
Mažos rendos — Mažesnės kainos
Veltui pristatymas — Išsimokėjimui
Ateikite į krautuvę, kurioje garantuotas sutaupymas

JEI NORITE VAŽIUOTI

į kitą miestą, į naują butą, į kurortą, į stotį ir t.t. — visur mūsų automobiliai pigiai ir greit perveš Jus kartu su bagažu ir daiktais.
Užsisakykite telefonu CYpress 9-7879
tarp 6-10 val. ryto ir 6-10 val. vakaro
2066 Anthony ave., New York 57, N. Y.
TRANSPORTATION BUREAU

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Tel. EVergreen 4-9352
4-2442
ALLIANCE HALL
195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
CATERERS — Communion Breakfasts
Parties-Weddings — Banquets
MEETING HALL

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.
Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Phone STagg 2-3108
ANTON APPEL
JERSEY PORK
428 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Didžiausias pasirinkimas visokios mėsos
LIETUVIŠKOS DEŠROS — SKANŪS SKILANDŽIAI

V. GERULAIČIO
Transporto Kontora
Atlieka baldų, prekių, keleivių ir jų bagažo
PERVEŽIMO DARBUS
Aptarnavimo kainos žymiai mažesnės kaip kitur.
Rašykite: 671 WALES AVE., BRONX, N. Y.,
arba telefonuokite: MElrose 5-3149 nuo 6 val. iki 10 v. vak.

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų.
Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus.
Šaukite:
BORIS BEVERAVE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E Street Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius—Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(Bieliauskas)
Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius—Balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499
F. W. Shalins
(Šalinskas)
Laisniuotas Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves
— $150 —
KOPLYČIA SUTEIKIAM NEMOKAMAI
84 - 02 Jamaica Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
Tel. SOuth Boston 8-8590
AVenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 DORCHESTER STREET
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
Tel. SO 8-1437
SOuth Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS
FUNERAL HOME
741 NO. MAIN STREET
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai
Tel. BROCKTON 8-1580

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
(NOTARY PUBLIC)
Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

W. J. CHISHOLM
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 SMITH ST.
PROVIDENCE, R. I.
Telephone.
OFISO: DEXTER 1952
Namų: PI. 6236

SO 8-2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas
Naudoja vėliausį X-Ray aparatą
Pritaiko akinius
534 E. BROADWAY
South Boston, Mass.
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Kitur

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga
Didelė, graži koplyčia, erdvi salė
Pakeleivingiems suteikiama nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

Darbininkas
AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Amerikos L. Vyčių seimas

Vakar iš visų JAV kampų į New Yorką suvažiavo L. Vyčių kuopų atstovai į savo metinį seimą. Vakare įvyko atstovų susipažinimo vakarienė ir kuopų pasirodymai.

Šiandien rugsėjo 7 d. 9 val. ryto buvo gedulingos pamaldos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje už L. Vyčių įsteigėjo a. a. Mykolo Norkūno vėlę.

10 val. įvyko pirmasis posėdis — seimo atidarymas.

Šeštadienį, rugsėjo 8 d. 8,30 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje bus pamaldos už mirusius L. Vyčių narius. 9.30 val. tolimesni seimo posėdžiai. Vakare seimo atstovai autobusais vyks į Coney Island.

Sekmadienį 10,30 val. pamaldos Vilniaus Aušros Vartų parap. bažnyčioje. 2 val. p.p. paskutinis seimo posėdis, naujos valdybos rinkimai, nutarimai.

4 val. p. p. visi atstovai vyksta į šv. Patriko katedrą, kur įvyks karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukakties minėjimas. Šv. Patricko katedra yra 5 Ave. ir 50 st. kampe.

L. Vyčių seime kalbės: prel. L. Tulaba — 700 metų Lietuvos krikšto sukakties proga, Juozas Bolevičius, —M. Norkūno palikimas vyčiams, dr. Juozas Leimonas — L. Vytis ir jų organizacija, prel. J. Balkūnas kalbės bankieto metu.

"Darbininko" redakcija nuoširdžiai sveikina L. Vyčių 38-tąjį seimą ir linki visa jaunatviška dvasia apsvarstyti Amerikos lietuviškojo jaunimo aktualiausius reikalus, padaryti reikalingus nutarimus ir sugrįžus į kuopas, skleisti lietuviškojo jaunimo tarpe Tėvynės meilę, savo tėvų kalbą ir papročius ir visomis jėgomis kovoti už mūsų Tėvynės Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Daugiau tokių talkininkų!

Emilija Vaišnoraitė, nuolatos talkininkaujanti BALFo veiklai, praeitą savaitę, atvykusi į centrą, pasisiūlė išplatinti 20 bilietų į tremtinių pagalbos vajaus koncertą spalio 7 d. Komitetas laukia ir daugiau panašių talkininkų.

Mini dešimtmetį

"Lietuvos atsiminimų" radijo valanda, vedama J. Stuko, mini savo veiklos 10 metus. Rugsėjo 8 d. bus programa, pritaikyta Tautos šventei ir minimai sukakčiai.

Buvusiems DP

Kurie norite greit ir gerai išmokti vairuoti automobilį, kreipkitės į varg. P. Dulkę, 9708 — 110 St., Richmond Hill, N. Y.

Laimėjimų vakaras

Šį šeštadienį, rugsėjo 8 d., 7 val. vakare, Angelų Karalienės parapijos draugijos ruošia laimėjimų vakarą, kurio pelnas skiriamas klebonijos remontui. Vakaras įvyksta parapijos salėje.

BALFo pirmininkas lankėsi Pennsylvanijoje

Pereitą savaitę BALFo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius keletai dienų buvo išvykęs į Pennsylvanijos valstybę tremtinių šalpos reikalais.

Kun. V. Bagdanavičius, MIC, tremtyje redagavęs "Naująjį Gyvenimą", o dabar redaguojąs "KK Laivą" ir dirbąs LK Spaudos Klube, buvo atvykęs į Brooklyną ir lankėsi "Darbininko" redakcijoje.

Tremtinių pagalbos reikalu

Šį šeštadienį per J. Ginkaus radiją kalbės "Darbininko" redaktorius kun. V. Dabušis.

Spaudos konferencija

Rugsėjo 8 d. "Free Europe" lietuvių skyrius lietuvius laikraštininkus šaukia ketvirtosios spaudos konferencijos. Bus painformuota apie Lietuvos laisvinimo veiksnių veiklą.

Dr. A. Ramūnas

keletui dienų buvo atvykęs į Brooklyną ir viešėjo pas Tėvus Pranciškonus. Šiuo metu jis profesoriauja Ottawos ir Montrealio universitetuose.

Dr. B. K. Vencius,

dantų gydytojas, šiuo metu dar tebeatostogauja Maine miškuose. Sugrįš ir savo darbą pradės tik rugsėjo 18 d.

Gitaristai ir dainininkai

Jurgis Vedegys ir Viktoras Baker įsigijo brangų dainų ir muzikos į juostą įrašymo aparatą, kuriame jau turi įrašę įvairius jų pagrotus ir padainuotus muzikos dalykėlius. Šie energingi jaunuoliai žada aktyviai įsijungti į lietuvių ruošiamas pramogas.

Pianistė Sofia Paleček-Levickienė

buv. Klaipėdos ir Kauno konservatorijų mokytoja ir Valst. Kauno Teatro operos koncertmeisterė grįžo iš Bostono ir priima pianino mokinius, vaikus ir suaugusius.

Be to, akompanuoja dainininkams ir skambina baleto studijose.

Kreiptis telefonu: Virginia 7-6101 W, kasdien nuo 8-9 val. vakare, arba raštu: 91-94, 115 St., Richmond Hill, L. I., New York.

Gaudo žuvį

Jonas Rinkevičius, nuosavu žvejo laivu kas savaitė su būriu vietinių lietuvių vyksta į jūrą ir parsiveža žuvies, kuria pavaišino ir apdovanoja savo draugus ir pažįstamus.

C. Vita,

naujas "Darbininko" prenumeratorius, turi savo užeigą "Vita Cafe", Lorimer ir Ten Eyck gatvių kampe, Brooklyn 11, N. Y.

Šeštadieninė mokykla pradės veikti

Lietuviškoji Brooklyne šeštadieniais veikianti mokykla pradės naujuosius mokslo metus rugsėjo 22 d. Pernykštė penktoji klasė šiais metais bus baigiamoji. Joje bus užbaigta lietuviškoji programa, kuri būdavo išeinama nepriklausomosios Lietuvos gimnazijoje.

Ją užbaigę mokiniai gaus atitinkamus atestatus, kurie jiems suteiks lietuviškąją gimnaziją baigusių teises.

Į šią klasę galės būti priimami ir nauji kandidatai. Visose klasėse nėra amžiaus suvaržymų.

Reikia tikėtis, kad šiais mokslo metais į mokyklą leis savo vaikus ir tie tėvai, kurių vaikai jos pernai nelankė.

Mokyklos Vedėjas

K. R. Jurgėla iš Informacijos Centro pasitraukus

Nuo pat Amerikos Lietuvių Informacijos Centro įsteigimo, taigi daugiau kaip per 7 metus, šiai įstaigai vadovavęs adv. Kostas R. Jurgėla, nuo rugpiūčio 20 d. perėjo dirbti į Valstybės Departamento žinioje esančią "Voice of America" įstaigą, kur jis paskirtas lietuviškų radijo programų vedėju. Iki Informacijos Centro personalo klausimas bus galutinai išspręstas, ilgametei Informacijos Centro tarnautojai M. Kižytei pavesta eiti vedėjo pareigas. LAIC ji dirba nuo pat jo įsteigimo 1944 m.

Savo atsistatydinimo laiške K .R. Jurgėla dėkoja ALT Vykdomajam Komitetui už pasitikėjimą ir draugišką kooperavimą, kuris kitataučių esąs vertinamas kaip pavyzdys kitiems. ALT Vykdomasis Komitetas, formaliai priimdamas K. R. Jurgėlos atsistatydinimą, iš savo pusės išreiškė padėką už ištisus septynerius metus darnumo ir lojalumo dvasioje trukusį bendradarbiavimą ir palinkėjo naujose pareigose geriausio pasisekimo.

"Technikos žodis" stiprėja

Čikagos lietuvių inžinierių ir architektų s-gos leidžiamo mėn. žurnalo jau išėjo penktasis nr. Kad ir nedidelis, bet kondensuotu turiniu stengiasi duoti straipsnių apie mūsų inžinierių darbą, technikinę apžvalgą ir net skiria vietos lietuviškajai technikos terminologijai padiskutuoti. Amer. Liet. Inžin. ir Archit. S-gos centro valdyba (New Yorke) nutarė paraginti s-gos skyrius remti "Technikos žodį" prenumeratomis ir straipsniais. Jis turėtų gražiai sutelkti į bendrą darbą pasaulyje išblaškytus lietuvius technikos darbuotojus.

Aukos Darbininkui

A. Muzzy, Staten Island, N. Y.	$4.00
Magdė Voslius, Waterbury, Conn.	$2.00
O. R., Brooklyn, N. Y.	$5.00

Nuoširdžiai dėkojame.

Administracija

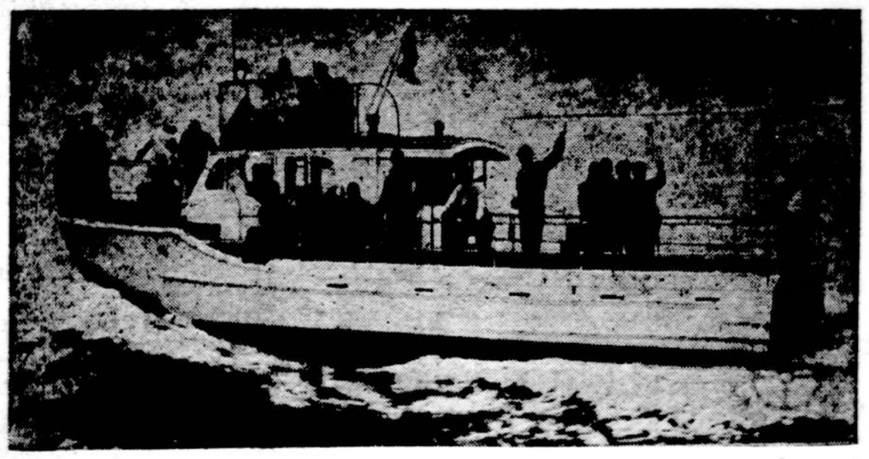

Laivas Pelican, nuskendęs prie Montouk Point, L. I. Paskendo 37 asmenys, išvykę pažvejoti.

Lietuvos Vyčių 38 Visuotinio Seimo proga yra rengiamos

LIETUVOS KRIKŠTO 700 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

IŠKILMĖS

Šv. Patricko katedroje, New Yorke,

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 9 D., 4 val. p.p.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.
Visų parapijų chorai sudarys bendrą chorą.
Draugijos kviečiamos dalyvauti su savo ir tautinėmis vėliavomis.

IŠKILMIŲ RENGĖJAI

BOSTONO ŽINIOS

Joseph Timilty į Mayorus

Save Boston Committee

Joseph F. Timilty akcija išrinkti jį į miesto mayorus yra paremta pagrindiniu siekimu duoti Bostono piliečiams pirmos rūšies administratorių.

Jis pažada baigti su City Hall eikvojimais ir sumažinti mokesčius namų savininkams ir biznio bei pramonės laikytojams.

Timilty pažada sveikai išspręsti ir sutvarkyti Bostono susisiekimo problemas — tai jo planas, kuris numato sulaikyti pramonės bėgimą iš miesto ir pritraukti naujų įmonių, kurios kiekvienam duotų daugiau darbo ir gerovės.

Timilty programa yra paremta jo praeities patyrimu: ilga tarnyba įvairiose viešose įstaigose ir sėkminga veikla biznio srityje.

Turįs jau 50 metų, jis yra dirbęs kaip atsakingas administratorius vietos ir federalinės valdžios įstaigose ir privatinėje pramonėje.

Jo ankstybesnis profesinis darbas buvo skirtas mokesčių problemoms ;tuo keliu jis priėjo iki Internal Revenue Departament ir tapo Naujosios Anglijos srities vadovu (supervisor).

Septynerius metus, nuo 1936 iki 1945, Timilty buvo Bostono policijos komisionierius tai buvo pareigos, kurios jam davė progos ne tiktai įsigyti gerą patirtį viešose reikaluose, bet ir susipažinti su trafiko padėtimi.

Timilty gerai nusimano visose biznio pareigose — nuo pasiuntinio berniuko iki administracinio skyriaus vedėjo, o tap pat visose tarpinėse pareigose. Jis savo darbą toje srityje pradėjo nuo berniuko pasiuntinio vienoje vietos firmoje. Paskui jis tapo prezidentu Rail to Water Transportation Co. Čikagoje. Šiuo metu jis yra skyriaus viršininkas Central Steel Products Co., Boston. (Politinis pranešimas).

George Kennelly
Campaign Manager
155 Train Street,
Dorchester, Mass.

Svarstė amžiaus aprėžimą.

Liet. Piliečių draugija pastarame savo susirinkime svarstė naujų narių amžiaus aprėžimo klausimą. Dabar prie draugijos gali prisirašyti ir šimtamečiai. Seni žmonės greit miršta ir draugijai sudaro išlaidų (gėlėms, vežimui palydovų ir t. p.), nes įstojimo mokestis yra tik $1.00, o mėnesinis — 10 centų. Buvo siūloma nustatyti 60 metų ribą, kad naujas narys turėtų progos nors kiek ir draugijai įmokėti, o ne vien prisirašyti ir mirti. Nuomonės išsiskyrė ir klausimas paliktas kitam kartui.

J. Dirsė, senas Bostono gyventojas, sunkiai serga.

Pranešimas Knygos Bičiulių Klubo nariams

Antroji Knygos Bičiulių Klubo nariams skirtoji knyga — Jurgio Savickio novelės "Raudoni batukai" — jau išleista ir išsiuntinėta visiems klubo nariams. Atskirai perkant, ši 134 psl. knyga kainuoja $1.50. Sekančioji knyga — Nelės Mazalaitės apysaka "Mėnuo, vadinamas medaus" — jau renkama. Šią knygą klubo nariams bus gailma atiduoti rugsėjo mėn. pabaigoje ar spalio mėn. pradžioje. Tai bus virš 250 psl., knyga, kurią klubo nariai gaus perpus pigiau, negu ji kainuos ne klubo nariams. Puikusis Jurgio Jankaus romanas "Paklydę paukščiai" taip pat atiduodamas į spaudą, ir po poros mėnesių jis pasieks skaitytojus.

Visus klubo narius maloniai prašome paraginti savo pažįstamus rašytis į Knygos Bičiulių Klubą. Tuo bus aktyviai prisidėta prie lietuviškų raštų išleidimo. Klubo nario mokestis, kaip žinoma, yra $5.00, o naujausių knygų gaunama daugiau kaip už $8.00. Mokestis siunčiamas šiuo adresu: Gabija, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

IŠNOMUOJAMAS KAMBARYS vienai ar dviems moterims. Kreipkitės: Mrs. Vitkienė, 380 So. 3rd St., Brooklyn, 11, N. Y.

PARDUODA gazinę virtuvę ir miegamojo kambario baldus. Kreiptis: Mrs. Ona Rinkevičienė, 1268 Gates Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Dabarties pastabos

Dvi pamainos ir grabas

• Kai tremtiniai važiavo į Ameriką, jie pereinamose stovyklose buvo pačių amerikiečių įspėjami: "Išmeskite iš galvos senas pasakas, kad Amerikos gatvės auksu grįstos; ten nedirbdamas nieko neturėsi." Tai buvo ir be paaiškinimų aišku. Niekas ir nesitikėjo dykai duoną valgyti. Svarbu, kad tiktai rastųsi to darbo, o kai bus darbo ,atsiras ir šio to prie duonos. Kas gi viena duona gyvas esti, ypač Amerikoje, kur sunku apseiti be automobilio, be šaldytuvo, be skalbiamosios mašinos, o paskui dar be televizijos... Kad tai yra kiek kitoks priedas prie duonos, negu šventose knygose parašyta, tai jau kitas klausimas. Bet jis kai kam atrodo neišvengiamas. Na, ir dirba žmogus išsijuosęs, kiek tiktai jėgos leidžia. Dirba dienomis ir naktimis, dirba po dvi pamainas, kol uždirbą gerą sąskaitą gydytojui arba paskutinę sąskaitą "laisniuotam graboriui." Į kapines tikriausiai nulydimas graborišku limuzinu. Lieka žemėje ne tik auksas, bet ir supiltas kapas.

• Neseniai vienas toks tremtinio kapas buvo supiltas Čikagoje. Jis buvo apskaičiavęs labai matematiškai: 24 valandos labai gražiai dalinasi į 3 pamainas po 8 valandas. Jei vieną pamainą pramiegosi, tai dvi gali puikiai atidirbti. Šeštadieniais, o kai kada ir sekmadieniais, dar priskaitomi antvalandžiai. Tokiu būdu per savaitę gali atidirbti 104 arba net 120 valandų. Jei į valandą gauni vidutiniškai bent 1,42 centus, tai jau pusantro šimto ir turi. Pavaręs taip dešimtį savaičių, o misdamas tik sandvičiais, jau gali turėti Fordą arba neblogą banko knygutę...

Deja, graborius ėmė ir nurašė nuo jos, kas jam priklausė. Galimas daiktas, jis šiuo metu nelabai patenkintas, kad toje pat vietoje dabar dirba du darbininkai, o ne vienas. Vis dviese ilgiau patveria.

• Bostone man pasakojo kitą atsitikimą. Žmogus yra vienas kaip pirštas. Žmona likusi Lietuvoje su vaikais, o gal jau ir nebe Lietuvoje, o kurs nors "plačioje tėvynėje". Jei kada reikės grįžti ir ieškoti, tai tuščiomis rankomis nepradžiuginsi. Reikia pinigo užsikalti. Žmogus taip pat apskaičiavo, kad dvi pamainos duoda daugiau negu viena. Jis ir sandvičius pakeitė vandeniu, bet tokiu, kuris ir troškulį ramina ir sušildo. Vargas tik tas, kad ta "šilima" labai brangiai kainuoja: abi pamainas ji sugeria ir nieko nebelieka. Vargu, ar kas paliks ir graboriui?...

• Tuos žodžius manęs prašė parašyti ne vienas. Parašyk, sako, taip: "Darbas lieka darbu, o sveikata — sveikata. Negi griuvėsius namo parvešime. Su anuo jau susikalbėti negalima, o to, antai, niekur nepamatysi."

Dirbti reikia—kas to nežino. Žinoma, kad ir darbai pasitaiko nelengvi ir pragyvenimui nemažai reikia. Bet vieno taip pat reikia: palikti antrąją pamainą kitiems, jei nenorima per anksti palikti tik... grabo.

Mielam draugui FELIKSUI KONTAUTUI, jo sesutei ir tėveliui, jų mamytei ir žmonai mirus, sunkaus liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą.

PRANAS ŠIMKUS ir VYTAUTAS LEVECKIS

Mylimai mamytei mirus, mielus Dramos studijos valdybos narius ADELĘ KONTAUTAITĘ ir FELIKSĄ KONTAUTĄ, nuoširdžiai užjaučia

BOSTONO DRAMOS STUDIJA

Brangius ADELĘ ir FELIKSĄ KONTAUTUS, jų mylimai mamytei mirus, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia

BOSTONO LIET. SPORTO KLUBAS

1951 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 9 D.

Sekmadienį, 1 val. p.p.

LINDEN'O LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE

340 MITCHELL AVENUE

įvyks

Newark'o lietuvių bažnyčios Šv. Cecilijos Choro

GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

PROGRAMOJE:

1. **Choras**
2. **Tautiniai šokiai**
3. **Komiškas sportas:**
Bėgimas maišuose, krokodilų lenktynės, puodų daužyms, virvės traukimas ir t.t. Laimėjusiems bus įteiktos vertingos dovanos.

Šokiams groja šaunus orkestras

Veiks turtingas bufetas

GEGUŽINĖ ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

ĮĖJIMAS 60 c. (įskaitant mokesčius).

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

CHORO VALDYBA